

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Vol. LXXIX Kaina 25 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, KOVAS — MARCH 30, 1985

Nr. 63

Aušra Nr. 41(81)

Prorektorius B. Čėsnyš

(Tęsinys)

Gabus ir kietas žmogus buvo kun. P. Jakas, tik gal truputį išdidus. Sovietų okupacija palietė ir jį: dešimtį metų turėjo sėdėti psichiatrinėje ligoninėje, palūžo ir baigė gyvenimą labai liūdnai...

Panašiai kaip su kun. Jaku, Čėsniui išėjo ir su Juozu Keliuočiu. Katalikų visuomenės remiamas išėjęs mokslus Paryžiaus Sorbonoje, prie dešimtosios spaudos Keliuočio nebepritapo ir emė svajoti apie „savą“ laikraštį. Kaip jam tai būtų pasisekė, nežinia. Bet pagalbos ranką ištiesęs jam Čėsnyš:

— Esi mokytojas, neblogas žurnalistas. Tačiau nepamiršk: gerų norų nepakanka. Laikraščiu leisti vieną gabumų per maža. Reikės ir pinigų. Išleisi numerį, kitą — ir tuščia kišenė. Prasimušti mažai skaitančioji visuomenė nelengva. Aš siūlyčiau: dešis bendrovė su pinigais kanaaninkais. Jų bus pinigai, tavo talentas, energija ir ryžtas, — kalbėjo Čėsnyš.

Keliuočio sutikęs. Susikūrė „Naujosios Romuvos“ bičiulių draugija, kurios vardu tas gražas ir turiningas dvisavaitinis žurnalas nuo 1930 m. ir buvo leidžiamas. Redaktoriui nė neįėjant, Čėsnyš įkvėpė žurnalą pakraipę: ieškoti, ne kas mus skiria, o kas vienija ir jungia. Ne vien atskirų asmenų, bet ir visos lietuvių visuomenės Čėsnyš buvo taikintojas.

„Naujosios Romuvos“ bičiulių draugijos užuomazga ir stuburas buvo keturi kanaaninkai: Vytauto Didžiojo universiteto prorektorius B. Čėsnyš, Dotnuvos žemės ūkio

akademijos prof. Fabijonas Kemešis, Kavarsko klebonas ir Ukmergės dekanas Leonas Špakevičius ir Naujosios Žagarės klebonas Jonišio dekanas Konstantinas Jazdauskas. Ant šių keturių piliorių rymojo vėliau visoj Lietuvoj išplitusi „Bičiulių draugija“.

Ir medžiagos nemažą dalį „Naujai Romuvai“ duodavo Čėsnyš, tikriau — jo „atviru durų ketvirtadieniai“. Popiečiais tądien į jo svetainę susirinkdavo Kauno šviesos liai-inteligentai. Visokio plauko ir visokių pažiūrų. Čėsnyš buvo didelis tolerantas, todėl visi jį gerbė ir mėgo. Ir susirinkdavo ne niekų taukšti, o kultūrinėm temom pasikalbėti. Būdavo ten ir gamtos, tiksliųjų mokslų atstovų, ir humanitarų, istorikų, literatų, publicistų. Kiekvienas jam skirtą ketvirtadienį plačiau pakalbėdavo apie savo srities naujienas, aktualijas ir painiavas, kiti pasiklausydavo, paklausinėdavo, padiskutėdavo. Kitą ketvirtadienį dominuodavo kita mokslo ar kultūros sritis. Pokalbiuose būdavo ir žurnalo redaktoriaus. Jam ten buvo rugiapjūtė...

Nedaug kas ir juto, kad, šešėly stovėdamas, Čėsnyš yra sąjūdžio spiritus movens.

Ir Studentų bažnyčios rektorius Čėsnyš buvo rūpestingas. Bažnyčia gražiai, skoningai atnaujino pasikvietęs dailininką Adolfą Valešką, taip pat „N. Romuvos“ dvasios žmogų. Valeškos darbo mozaikinis Kristaus atvaizdas virš frontonių lauko durų ir šiandien, rodos, tebėra.

(Bus daugiau)

KATALIKAI PASAULYJE

Gavėnios priemonės

Kalbėdamas maldininkų miniai, susirinkusiai Šv. Petro aikštėje sekmadienį vidudienio maldos proga, popiežius Jonas Paulius II vėl priminė gavėninę psalmio, maldos ir gerų darbų pareigą. Pasinikas, malda ir geri darbai yra nuo seniausių laikų Bažnyčios išbandytos atgailos ir savęs sudrausminimo priemonės. „Tikrasis ir nenumaldomas žmogaus laisvės priešas yra nuodėmė, — kalbėjo Šv. Tėvas. — Nuodėmė griauina Dievo sukurtą tvarką, atpalaiduoja aklus instinktus, kurie neišvengiamai veikia žmogaus valią. Atgaila pažadina žmogaus protą ir širdį, sustiprina valios pajėgumą, kad ji galėtų laisvai siekti gėrio. Atgaila palengvina žmogui susitikti su Kristumi, kuris yra tikrasis jo išlaisvintojas.

Varžo spauda

Lenkijos vyskupų konferencijos sekretorius vyskupas Dombrowski pasiuntė krašto valdžiai laisvą atkreipdamas jos dėmesį į sunkumus, kuriuos sukulia katalikų periodinei spaudai valdžios nutarimas dvidešimčia procentų sumažinti laikraščiam skiriamą popieriaus kiekį. Vyskupas pažymi, kad šis potvarkis ypač skaudžiai paliečia katalikiškąją spaudą, kurios tiražas tesudaro nežymų procentą visų

Laisvė ir pažanga

Nuo religinės laisvės apsaugojimo apimties pilnai išryškėja, kokiu mastu valstybė rūpinasi savo piliečių pažanga. Be religinės laisvės, kuri yra viena pagrindinių žmogaus teisių, nėra tikrosios pažangos, pažymėjo popiežius Jonas Paulius II, priimdamas naująjį Benino ambasadorių prie Apaštalo Sosto. Popiežius pakartojo, kad Bažnyčios esminis uždavinys yra pertiekti žmonėm tikėjimą ir atkleis-

Verbų sekmadienis

Etiopija neboja krikščionių aukų

Roma. — Popiežiškoji žmonių pagalbos organizacija „Cor Unum“ Šventojo Tėvo pavedimu per paskutinį vieną mėnesį suteikė pagalbą nelaimių ištiktiems žmonėms už 170 tūkstančių dolerių. Pagal tarybos pranešimą, pagalba buvo suteikta tuo žemės drebėjimo nukentėjusiems žmonėms Argentinoje ir Čilėje, potvynių ištiktiems gyventojams Brazilijoje, alkstantiems Etiopijoje, Ugandoje prisiglaudusiems pabėgėliams, nuo ciklono nukentėjusiems Fijy saloje. Popiežiškosios Cor Unum tarybos teikiama pagalba paskirsto pagal reikalą vietinės Bažnyčios. Tarybos fondai lėšas parūpina viso pasaulio tikintieji.

Nežiūrint pasaulio krikščioniškųjų kraštų siunčiamos gausios pagalbos badaujančioms Etiopijos gyventojams, Etiopijos marksistinis režimas ne tikta nesustabdė krikščionių persekiojimo, bet, priešingai, dargi sugriežtino represinę politiką prieš krikščionis. Tai pažymi Vakarų Vokietijos dienraštis „Die Welt“ remdamasis Etiopijoje veikiančių protestantiškųjų Bažnyčių suteiktomis informacijomis. Marksistinės valdžios represijos ypač skaudžiai paliečia liuteronus, kurių Etiopijoje yra daugiau negu pusė milijono, ir vadina mosios Dievo Žodžio krikščionių Bažnyčios tikinčiuosius, kurių yra daugiau negu milijonas. Pastaruoju metu Etiopijoje buvo uždaryta keturi penktadaliai visų liuteronų bažnyčių, atimta du trečdaliai visų religinių pastatų, kurie

ti tautom pagrindines religines ir žmogiškąsias vertybes, kuriomis remiasi tikroji žmonijos pažanga.

Vertina mokyklą

Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Reagan pasiuntė laisvą amerikiečių katalikiškojo auklėjimo sąjungai, kuri vasario mėnesį rengia kasmetinę tautinę katalikiškųjų mokyklų savaitę. Prezidentas laisvę didžiai įvertina katalikiškųjų mokyklų vaidmenį Amerikoje, pažymėdamas, kad ugdydamos dvasines ir moralines vertybes, jos kilniai atstovauja tiems aukštesiems idealams, kuriais remiasi amerikiečių tautos gyvenimas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Atstovų Rūmai, paskutiniame balsavime, 217-210 balsų patvirtino lėšas 21 naujai MX raketai.

— Prezidentas Reaganas pasakė kalbą St. John's universiteto studentams. Prieš tai prezidentas tarė žodį apie ekonominius reikalus New Yorko akcijų biržoje.

— Kinijos žinių agentūra paskeiė, kad birželio mėn. premjero pavaduotojas Yao Yilin važiuos į Maskvą ir pasirašys naują prekybos sutartį. Sovietų „Tass“ agentūra paskeiė, kad stipresni ekonominiai ryšiai su Kinija bus dar vienas žingsnis į geresnius santykius.

— Irakas pasigyrė bombardavęs 7 Irano miestus, jų tarpe sostinę Teheraną. Tie puolimai siekia priversti Iraną priimti Jungtinių Tautų siūlomą karo paliaubas. Iranas sutinka priimti tik ribotas paliaubas, kurios sustabdytų miestų bombardavimus. Paskutiniame Teherano puolime ten žuvo 36 žmonės ir 200 buvo sužeistų.

— Sekretorius Weinbergeris pakvietė Prancūziją dalyvauti erdvės gynybos ginklų tyrinėjimų programoje. Prancūzai atsakė šį kvietimą pastudijuosia.

— Senato finansų komitetas ragina prezidentą Reaganą paspausti Japoniją, kad ji atidarytų savo rinką Amerikos gaminiams, nes kitaip prasidės „prekybos karas“.

— Naujoji Brazilijos vyriausybė paskeiė, kad karinis režimas paliko valstybę bankrotu padėtyje. Įvairių ministerijų deficitai daug didesni, negu skelbė pasitraukusi vyriausybė.

— Pakistano vyriausybė įsakė sustiprinti kovą prieš narkotikų pirklius. Viena kalniečių gentis, kuri gyvena iš opiumo aguonų auginimo, net pagrasino išeiti į karą prieš vyriausybę, jei ji uždraus auginti aguonas.

— Honduro sostinėje vyko neaiški politinė krizė. Visi nustebo, kai specialus kariuomenės riaušiu dalinys apsupo parlamento rūmus ir aukščiausiojo teismo būstinę. Vyriausybė per radiją ragino gyventojus laikytis ramiai.

— Kinijos vyriausybė pirmą kartą raštu pasveikino Vengrijos komunistų partijos kongresą. Sveikinime sakoma, kad Vengrija padarė didelę pažangą ugdydama savo socializ-

Afrikos valstybė eksportuoja javus

Lilongve. — Tarp badaujančių Afrikos valstybių, kurių skurdas ir žmonių kančios sukėlė pasaulio spaudos ir tarptautinių šalpos organizacijų dėmesį yra ir geriau gyvenančių, nors ir neturtingų kraštų. Korespondentų dėmesį atkreipė nedidelė Malawi valstybė, kuri turi bendras sienas su Mozambiku, Tanzanija, Zambija. Nors valstybė turi nemažą Malawi ežerą, prie jūros ji neprieina, nors uostai jai būtų naudingi, nes jieksportuoja nemažai javų. Kada kitos Afrikos šalys badauja, Malawi ieško naujų rinkų savo kukurūzams. Juos perka Zambija, Tanzanija ir Mozambika, kurių marksistinės vyriausybės nualino savo eksperimentais ūkininkus ir jie palikę žemę, emė bėgti į miestus, sudary-

dami vyriausybėms dar didesnių rūpesčių.

Malawi žemės ūkio stiprumas daugiausia kilo iš protingos prezidento Hastings Kumu zu Banda politikos. Jis tapęs prezidentu, kai Malawi gavo iš britų nepriklausomybę 1964 m., iki šiol valdo valstybę tvirta ranka. Konstitucijoje įrašyta, kad jis prezidentu bus iki gyvos galvos. Niekas nežino, kiek jam metų, tačiau istorikai, apžiūrėję jo praeities veiklos datas, teigia, kad prezidentas gerokai peržengė 80 m. Valstybės istorijoje buvo atvejų, kada jaunesni valdžios partijos veikėjai bandė atsistoti valstybės priekyje. Trys ministeriai ir vienas parlamento narys 1983 m. gegužės mėn. žuvo automobilo, kuris nukrito į prarają, nelaimėje. Vėliau pasklido kalbos, kad prieš „nukrisdami“ visi buvo nušauti nežinomų piktadarių. Ne vienas įtariamas politikas staugdamas pateko į kalėjimą. Neseniai nelaimėje žuvo valdancios partijos gen. sekretorius Aaron Gadama. Niekas apie jo nelaimę nekalbinėja.

Prezidentas dr. Banda nuo pat nepriklausomybės pradžios paskeiė, kad tautos didžiausias turtas yra jo žmonės ir žemė. Jis pakėlė žemės ūkio produktų kainas, kad ūkininkai daugiau gautų už javus, parūpino įstaigas, kurios teikia ūkiams reikalingą paramą, pradėjo kasmet pirkti daug traukų, kurias dalina ūkininkams. Pernai valstybės ūkiai sumušė visus derliaus rekordus arbatos, tabako, cukraus, kukurūzų gamyboje.

Pats prezidentas kiekvienų metų vasario mėnesį pradeda asmeniškai lankyti ūkius. Jis, sustojęs pas ūkininką, pamatęs, kad laukai rūpestingai įdirbami, pagiria jį ir apdovanoja, o netvarkingus išbara už pasileidimą, už tinginiavimą. Dažnai jis pats, pamatęs piktžolę, pasilenkia ir ją išrauna, padarydamas tinginiams gėdą.

Prezidentas Banda turi ir asmeninių silpnybių. Jo gyvenamieji Sanjika rūmai Blantyre vietovėje yra labai ištaigingi. Jo tarnai dėvi perukus ir Prancūzijos karaliaus Ludviko 14-tojo laiku uniformas. Daug Malawi kritikų pasisako prieš tokį prezidento stilių, tačiau tik slapta. Viešai niekas jo kritikuoti nedrįsta. Bijoma, kad, valstybės prezidentui mirus, jo įpėdiniai nuves Malavi į vargą ir skurdą, nes prezidentas savo disciplinos ir kieto darbo reikalavimais daug prisidėjo prie dabartinio gyvenimo lygio. Blogiausia, kad niekas net neįtaria, kas galėtų tapti prezidento įpėdiniu.

Mirė Marc Chagall

Paryžius. — Kovo 28 d. Vence mieste, Prancūzijoje mirė garsus dailininkas Marc Chagall, 97 metų amžiaus. Gimęs Vitebske 1887 hepos 7 d. žydų šeimoje (jis buvo žinomas kaip Moyshe Shagal), dailininkas buvo darbštus modernistas, palikęs savo kūriniių daugelyje tarptautinių muziejų. Jo kūriniai puošia Metropolitan Operos rūmus, jo mozaika yra Chicago prie First National banko, jo mozaika ir kilimai — Izraelio parlamente Jeruzalėje. Daug jo kūriniių — Paryžiaus Operoj, vitražai puošia Jungtines Tautas, Metzso katedrą, Rheimso katedrą Prancūzijoje, Ciuricho katedrą Šveicarijoje, Hadassah Hebrajų universitetą Jeruzalėje.

— Pasaulio metodistų taikos premiją laimėjo buvęs prezidentas Jimmy Carter. Jis yra pirmas tą premiją gavęs amerikietis.

KALENDORIUS

Kovo 30 d.: Regulas, Kornelija, Danulis, Meda.

Kovo 31 d.: Verbų sekmadienis, Benjamins, Balbina, Ginutis, Vartvilė.

Balandžio 1 d.: Venancijus, Teodora, Ringaudas, Dainora.

Balandžio 2 d.: Nicetas, Pranas Paulietis, Ankus, Varda.

ORAS

Saulė teka 5:39, leidžiasi 6:12.

Nepastovus debesuotumas, gali lyti, temperatūra dieną 45 l., naktį 35 l.

Is Ateitininku Gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

Ruoškimės dalyvauti Jubiliejiniame Ateitininkų Kongrese Chicagoje, rugpjūčio 30-31 ir rugsėjo 1 dienomis.

MINTYS KONGRESUI ARTĖJANT

JUSTINAS PIKŪNAS

Ligšiolinis ateitininkijos veiklos laikotarpis yra atžymėtas reikšmingais uždaviniais ir darbais, bet taip pat veiklos lūžiais ir strategijos pasikeitimais, kuriuos išsukė šio amžiaus istorijos drama. Prasidėjusi klubine studentų veikla Vakarų Europos universitetuose ir slaptais studentų ir moksleivių susibūrimais Lietuvos kaimuose, ateitininkų veikla tapo nebesustabdoma. Kai Pirmojo pasaulinio karo audra didelę jų dalį išbloskė į Rusijos gilumą, jų veikla greitai atgijo ir suliepsnojo Voroneže, Maskvoje ir kituose miestuose, kur susitelkė gan dideli moksleivių skaičiai. Tėvynės laisvės varpams pradėjus gauti, jie grįžo į Lietuvą ir kartu su pasilikusiais ateitininkais dideliais būriais įsijungė į Nepriklausomybės kovas. Teisingai vėliau Petrapilio dūmos atstovas istorikas Jonas Yčas pareiškė: „Jei nebūtų buvę ateitininkų, nebūtų buvę ir Nepriklausomos Lietuvos“. Lygiai yra reikšminga, kad ateitininkų kūrimasis „yra tampriai susijęs su antruoju lietuvių tautos atgimimu, būtent religiniu, kuris ne tik nepaneigė pirmojo, tautinio, atgimimo, bet jį ir save suima, joms remiasi“ (AF VV atsišaukimas 1930 m.). Jaunutė ateitininkija gyvai ir herojiškai dalyvavo tautiniam ir religiniam Tėvynės atgimime ir savo darbo, kraujo ir aukos indėliu reikšmingai prisidėjo prie Nepriklausomos Lietuvos sukūrimo.

Ateitininkijos veikla pilnai sužydėjo Nepriklausomybės laikotarpiu. Nuo 1927 m. Palangos nepaprastos konferencijos ateitininkija formaliai veikė trijų sąjungų rėmuose. Sustiprėjus tautininkų rėžimas 1930 Vytauto Didžiojo metais uždraudė Moksleivių Ateitininkų sąjungos veiklą už tariamą moksleivių dalyvavimą politinėje veikloje. MAS perėjo į slaptą veiklą ir jos narių skaičius augo. Kai 1940 m. birželio mėn. Raudonoji armija įsiveržė į Lietuvą, Stalino sėbrai uždarė visą ateitininkijos ir visų kitų organizacijų veiklą. Vėl slaptas veikimas, dalyvavimas 1941 m. sukilime, vėl trumpas laisvės švystelėjimas ir Vokietijos III Reicho okupacija, kurią po 3 m. pakeitė pati žiauriausia ir genocidu atžymėta bolševizmo sauvale partizanų kovos laikotarpis (1944-52). Jeigu lietuvių tautos padėtis kiek pagerėjo Kruščiovo laiku, kai daug lietuvių sugrįžo iš Sibiro koncentracijos stovyklų, tai Brežnevas ir jo įpėdiniai vėl užgniaužė bet kokį sovietų žmogiskumą iki šios dienos. Naujas ateitininkijos ir kitų srovių pažadintas tautinis ir religinis atgimimas tautoje, ypač jos inteligentijoje, liudija Maironio mintis: „Nebeužtvenksi upės bėgimo...“ Pogirdžio spauda tai gausiai iliustruoja — daug asmenybių

yra pasiryžusių kraujo ir gyvybės aukomis siekti naujo Tėvynės laisvės rytojau. Kas gali prilygti Viktorui Petkui, Nijolei Sadūnaitei ar kun. Alfonsui Svarinskui ir daugeliui kitų drąsiai kovojančių už žmogaus teises, už religinę ir tautinę laisvę? Jie mus žavi savo religiniu tyrumu ir idealizmu pilnumu.

Prisimintinomis mintimis ir darbais yra gausiai papuošti ne tik artimos bet ir tolimos istorijos lapai. Priminsiu porą pavyzdžių. Vysk. Motiejus Valančius savo žodžiais ir raštais išryškino „Lietuvio meilės lietuviui“ idėją, kuri mūsų dienomis yra gal net daugiau reikalinga, kaip XIX š.m. viduryje. Visa lietuvių organizacijų veikla JAV ir kitur yra nužymėta daugeliu nesutarimų ir stiprių susikirtimų net ir tuomet kai sutariama dėl pagrindinių tikslų. Mums, vyresniesiems ateitininkams, reikia parodyti daugiau draugiškumo ir teikti daugiau pagalbos jaunučiams, jauniams ir moksleiviams, kad jie savyje sugėbėtų austi tėvų idėgtą religinį tautinę giją. Parodykite daugiau dėmesio, supratimo studentams, kad jie, gilindamiesi į savo pasirinktus mokslus įvairiuose universitetuose, neišleistų iš minties ateitininkijos idealo bei principų ir savosios tautos uždavinį. Parodykite artimumo ir supratimo kiekvienam lietuviui, kokią mintį ar pasaulėžiūrą jis ar ji teatstovautų. Gilindamiesi į tai kas mus visus jungia, mes daugiau sutelksime jėgų kovai už savo tautos laisvę ir nepriklausomybę. Dekime žvakes ir neškime Kristaus atneštą šviesą ir saviesiems ir tiems, kurie skęsta naujosios pagonijos klaidose.

Simanas Daukantas, jausdamas kad nėra pakankamai lietuvių, kurie sugėbėtų rašyti mokslinius literatūrinius straipsnius, pats juos rašė vieną po kito, pasirašydamas kitais, bet vis lietuviškais vardais. Daukantas laikais, tiesa, mažai buvo lietuvių „pasiekusių aukštųjų mokslus, o dabar šimtai kasmet baigia vien JAV-ėse. Jaunieji akademikai, išeikite su savomis lietuviškomis mintimis, su savais išradimais, su savo kūryba. Mūsų tautos laisvės kovai užtikrinti reikia naujos intelektualų ir kūrėjų kartos. Tautos ateities kūrimui reikia energijos pilnų asmenybių su didelėmis mintimis, kūriniais ir uždaviniais. Lietuviškajai atečiai užtikrinti reikia jaunos vadovavimui pasirengusios kartos.

Šie metai yra ateitininkijos deimantinio jubilėjaus metai. Penktą kartą suvažiuosime laisvojo pasaulio lietuvių sostinėn atžymėti šį jubiliejų. Žmogaus gyvenimo mastu matuojant tai ilgas amžius, vertingas jį linkti žemyn ir imti lazdele, gi organizacijos ar

Mokslateitininkų Kun. Alf. Lipniūno kuopa Blomberge (anglų zon.) su centro valdybos nariais Vyt. Zvirzdriu (Vardžiu) ir Rože Šomkaitė 1947 m. vasarą. I eil. iš kairės: Elena Laniauskaitė, Vaidilutė Jankauskaitė, mokyt. Simas Laniauskas, R. Šomkaitė, kapelionas kun. K. Juršėnas, Irena Razmutė, Kajetonas Ceginskas ir paskutinis II eilėj mokyt. Apolinaras Bagdonas.

judėjimo apimtimi tai gal tėra brandos tarpsnio atsiekimas. Atsižvelgiant į besikeičiančius laikotarpių reikalavimus, kiekvienos kartos idealizmas remiasi savu idealiu supratimu, savais nusiteikimais, metodais ir darbais.

Diena po dienos artėjame prie jubiliejinio Ateitininkų kongreso Chicagoje. Daugelis Chicago ateitininkų yra pilnai įsijungę į gausius kongreso rengimo darbus. Reikia, kad šioj daugiaspalvė pasirengimo dirvoj kiekvienas ateitininkas atrastų sau tinkamą uždavinį. Jau dabar galime dalintis pagrindinėmis kongreso temų mintimis: „Kęntianti tauta ir mes“, „Krikščioniškosios ir marksistinės kultūrų konfrontacija“, „Viską atnaujinti Kristuje mums esant už Tėvynės ribų“ ir „Jubiliejus ir kas toliau“. Mums visiems yra skirta plėtoti šias temas ir spręsti su jomis susijusius uždavinius. Daugeliui vyresniųjų rūpi, ar jaunučiai, jaunieji ir moksleiviai turės pakankamai pilnas ir jiems specifiniai pritaikintas programas? Vyresniesiems visuose buvusiuose kongresuose

VAKARONĖ SU POEZIJA IR KOMPIUTERIAIS

Penktadienį, kovo 22 d. Jaunimo centro kavinėje įvyko vakaronė su Terese Pautienyte-Bogutiene. Gausiai susirinkusius svečius pasveikino Chicago sendraugių ateitininkų skyriaus pirmininkas Kazys Pabedinskas.

Vakaronė susidėjo iš trijų dalių: poezijos, vaikų knygelių ir kompiuterių technologijos įtaigiu menu. Publika labai susikaupusi klausėsi poezijos, kurioje dažnai buvo girdėti liaudies dainų motyvai — jis išreikiami netekimo, ilgesio ir laimės laikotarpiai žmogaus gyvenime. Poetė taip pat paskaitė ir porą eilėraščių anglų kalba: pirmajame anglų kalba lyginama aštriam kapojimo įrankiui ar šiltai aprangai žiemos dieną — lietuvių kalba naudojama jausmams išreikšti, dainas dainuoti, pasakas pasakoti.

Ekranu buvo įdomu matyti dr. Seuss knygy: „Nosių knyga“ ir „Katė su kepure“ įmantrias iliustracijas, tik šiuokart su lietuvišku tekstu, kurį skaitė Vilija Bogutaitė ir Teresė Bogutiene. Taip pat buvo paaiškinta technika, kaip nusipirktai vaikų knygutei duoti lietuvišką tekstą. Čia rišasi ir kompiuteriai, nes dabar kelioms kompiuterių rūšims paruoštas naudojimui ir lietuviškas raidynas.

Vakaronės dalyviai turėjo progos apžiūrėti veikiančius kompiuterius, kurių vienas rodė, kaip naudojamas lietuvišku raidynu, o antrasis rodė žaidimus vaikams. Pertraukos metu taip pat buvo vaishnamasi kava ir skanumynais, kuriuos paruošė M. Salikienė ir I. Stoncienė.

Po pertraukos ekrane žvelgėme į meną, kuris išsuktas kompiuterių technologijos. Čia

Jadvyga Damušienė, Susikaupimo dienos Ateitininkų namuose Lemonte organizatorė, sveikina susirinkusius dalyvius. Nuotr. V. Bacevičiaus

CHICAGOS ATEITININKŲ SENDRAUGIŲ VALDYBA

Sausio 13 d. buvusios valdybos posėdyje buvo sudaryta nauja valdyba: Kazys Pabedinskas — pirm., Ofelija Barskėytė ir Rimas Gražulis — vicepirm., Valerija Žadeikienė — izd. ir Alina Vadešienė — sekr.

DAINAVOS STOVYKLA TURI KAPELIONĄ

Kun. P. Celiešius sutiko kapelionauti Dainavos stovykloje per visą vasarą. Grupės, kurios neturi savo kapeliono, galės pasinaudoti kun. P. Celiešiaus patarnavimu. Susitarti telefonu: 916-248-6635.

BAŽNYČIA — SU LIAUDIMI

Reikia, kad Bažnyčia susitiktų su liaudimi, bus tai gražių amžių praeausis, kuriame Kristaus karalystė pasieks tokį klestėjimą, kokio istorija lig šiol nežinojo.

Pop. Pijus IX

ypač akį traukė fantastiški gamtovaizdžiai iš neregėtų pasaulių, ir kuriuos įžengiamą per kompiuterio ekraną. Šioji vakaronė buvo paskutinioji iš šį sezoną ruošusių sendraugių ateitininkų kultūrinių vakaronių ciklo, kuris prasidėjo vakaronė su Vyte Nemunėliu lapkričio mėnesi, o tada buvo tęsiama vakaronė apie Čiurlionį (kun. St. Ylos knygos sutiktuvės) sausio mėnesi. Kovo pradžioje sutikta poeto Venancijaus Ališo rinktinė „Anapus marių“, o sezonas baigtas vakaronė su Terese Pautienyte-Bogutiene. Reikia tikėtis, kad ir ateinančiais metais sendraugių skyrius tęs kultūrinių vakaronių ciklą.

V.T.P.

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 590-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7975
5780 Archer Ave.
(6 blokas) vakaras nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Prima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.v. iki 6 v.v.
Susitarimui skambinti 436-5566

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USP\$—161000)
Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.
Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.
Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gausus jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto		metams		1/2 metų		3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00				
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00				
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00				
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00				
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00					

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.
- Redakcija straipsnius taisyso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatasko. Skelbimų kainos prisiūnčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. ANTANAS PUSTELNIKAS
Specialybė vidaus ligos
6517 S. Kedzie Ave., Chicago
Tel. 925-9518
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Prima ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRIŠTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val pagal susitarimą, ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12—3 val. popiet ir 5—7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12; Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val pagal susitarimą, ir ketv. 12-4, 6-9, antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

Namų 584-5527
DR. ALGYS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRIŠTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinus ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofiso tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Chicago, Ill.
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroid'o, impotencija ir kitų hormoninių negalavimų
Medicare apdrausti pacientai primami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. „ansvering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR
PROSTA CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal sus. imą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vizinis, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7555

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Dvigubais renginiais

PASIJUOKIAM IŠ SAVĖS

Pasibaigus Vasario 16-tosios renginiams, labai tinkama proga juos vertinti, apmąstyti ir daryti šiek tiek išvadas.

Visų pirma dingo plačios apimties tautinio susipratimo demonstravimas, naujų ateivių imigracijos pradžioje ejęs paskui ALTOs vėliavą. Pamažu lietuvių etninė grupė Amerikoje pradėjo labiau diferencijuotis, kol 7 dešimtmetyje toji diferenciacija tapo trinitimi ir antagonizmu. Laisvoj demokratijoje yra tipinga skaidytis, tik diktatoria kalėjimui ir koncentracijos stovyklų pagalba bando visuomenę išlaikyti uniformuotą, vienalytę su iš viršaus persama ir nuo erezijų apsaugoma ideologija. Tautinės mažumos Amerikoje neišvengia iš vienos pusės natūralaus skaidymosi, iš kitos pusės — paklusnumo vienam veiksmui, kaip neklaidingam nacionalinės vienybės superlatyvui. Tačiau ir išvijoje negalioja vienas kuris nors autoritetas, kaip ir visoje demokratinėje santvarkoje. Todėl labai natūralu, kad ir lietuvių etninė grupė turi kelis veiksmus: ALTą, VLIKą ir Lietuvių Bendruomenę, kurių visų pagrindinė idėja yra Lietuva. Priemonės ir metodai, politinių bei kultūrinių elementų kiekis juose skirtingas. Ir čia išauga metodų, o dažniausiai atveju, asmenybių susikirtimo laukas. Kaip tik nuo jų priklauso veiksmų harmonija ar antagonizmas.

Mūsų, t.y. šio rašinio, tikslas — ne spręsti apie veiksmų sutarimą ar nesutarimą, bet apie vietinius dvigubus renginius. Ne paslaptis, kad jau geras dešimtmetis, kaip atviras dvi bendruomenės ir dvigubi renginiai. Kur Reorganizuotoji bendruomenė nepajėgia viena pati surengti minėjimų, tai juos rengia ALTos vardu. Taip dažnai gaunasi kai kuriose kolonijose dvigubi renginiai. Kur taip metai iš metų vyksta, visiems labai gerai žinoma, ypač mažesnę vietovėse, kur žmonės labai lengvai galėtų sutilti į vieną renginį. Tuo skaudžia, kad tie patys žmonės, privaliai kartais visai neblogai sutardami, tik išėję iš bažnyčios po lietuviškų pamaldų vieni patraukia į minėjimą, kiti — namo. Sekanti sekmdienį tie patys „kiti“ renkasi antram tokiam pačiam minėjime, o „pirmieji“ skuba namo. Į vieną minėjimą šauliai neša vėliavas, į kitą ne. Nebūtų taip pikta ir liūdna, kad tokia padėtis būtų tęsusi metus-kitus, bet kai tęsiasi virš dešimtmetio, pradėti galvoti, kad yra žmonių, kurie nustoje ne tik savigarbos, minimalios tautinės disciplinos, bet ir galvojimo galios. Gali žmonės daug kur nesutikti, vieni kitus pakritikuoti, pasibarti, net skaldyti, bet būdami tos pačios tautos vaikai, turėtų tautines šventes švęsti kartu, kaip valgo Kūčias, švenčia Kalėdas ir kitas bažnytines šventes.

Kas klaido lietuviams švęsti tautines šventes kartu? Praeitais ir ta vyresniosios kartos dalis apdovanota tautiniu neklaidingumu ir paviršutiniu krikščionybės blizgėjimu? Iš praeitais „seminarų“ stiprybės kaip nekęsti vienas kito ir jo partijos. Dažnai dėl tradicinės krikščionybės nepakankamo supratimo, jos subanalinio praktiškame

gyvenime, maceiniškai kalbant, išauga inkvizitorinė dvasia, nieko bendra neturinti su tikrąja krikščionyste, asmens gerbimu ir supratimu. Dažnai mes, krikščionys, nemokame nei atleisti artimui, nei užmiršti, o tikras ar menamas nuoskaudas laikas nuo laiko iš naujo stipriai pergyvename. Negalime atleisti nei sau, nei kitiems, negalime pertraukti pagiežos grandinės. Reikia, kad tik vienas grandies narelis trūktų, atpalaiduodamas mus nuo praetis, kad taptume laisvi žmonės, ne emocijų vergai. Krikščioniško nuolankumo praktikavimas kaip tik būtų vienintelė jungtis tautiniam vieningumui įgyvendinti.

Su širdgėla tenka kalbėti apie du Vasario 16-tosios renginius toje pačioje kolonijoje. Miesto sodelyje iškeliam trispalvę. Šauliai sukoman duoja, garsiakalbis užtraukia Lietuvos ir Amerikos himnus, sniegas išsirikiuoja miestelio prieigūnai, meras perskaito proklamaciją, o iškilmeje dalyvauja tiek pat lietuvių, kiek ir amerikiečių pareigūnų. Kokios gi paramos galime tikėtis iš jų po tokių „iškilnių“?

Dvejos pamaldos bažnyčioje Vasario 16-tosios proga. Iškilmingos, su solistais. Dvejos paskaitos ta pačia tema. Dvigubas renginys, kai kolonijoje žmonių skaičius mažėja, vyresnioji karta senėja ar vaikėja, visų mūsų jėgos silpnėja. O jei trys jaunuoliai (su vėliava) minėjime dalyvauja, spaudoje rašome, kad šį kartą gausiai dalyvavo jaunimo!

Sėka Motinos dienos minėjimai. Tai gal labiausiai motiną įžeidžianti šventė, kada nebe galima susitarti ir dėl motinų pagerbimo. Gerbiame jos atskirai, lyg viena būtų tikroji motina, kita — pamotė. Birželio trėmimų minėjimai. Argi ne tie patys mums visiems brangūs žmonės nužudyti ar nukankinti Sibire ir kalėjimuose? Apraudame juos atskirai. Viso pasaulio, skirtingų kultūrų, net rasių žydai sugeba vieningai išskirti savo tautos tragediją prie „Raudų sienos“. Mes gi net skausme nerandame bendros kalbos ir verkiame atskirai.

Patarimai? Amerikiečių patarėlis sako: „Gali arklį priversti prie vandens, bet negali priversti jo gerti“. Jeigu ir yra koks nors patarimas, tai ne veiksmuose, bet mūmuse pačiuose, t.y. kolonijose „ikiškam galvojime“. Jei niekas negali mus suvienyti, tai bendra gėda ir atsakomybė turėtų mus suvesti prie vieno vaišių stalo, kur, krikščioniškai kalbant, dalinamasi duona ir vynu. Nebūtina didelio sutarimo, bet praktiškų sumetimų vedini. Pirmiausia, reikėtų užmiršti praetį, kas buvo kaltas dėl nesutarimų ar skilimo. Logiško sprendimo čia nebuvo, nėra ir nebus. Pasaulėžiūrinis ar socialinis bei visuomeninis apsisprendimas yra daugiau emocinis negu racionalus, todėl išskodami kaltininkų niekad nepriešime vieningo sprendimo minimalios vienybės reikalui. Jau laikas užmiršti praetį, atleisti vieni kitus („kaip ir mes atleidiame savo kaltininkams“) ir tartis dėl bendrų tautinės demonstracijos renginių lokalinėje skalėje, tuo išvengiant pajuokos, pažeminimo savųjų ir svetimųjų tarpe. A.M.

KANADOS PADĖTIS IR AMERIKOS PATIRTIS

Pradėta nacių medžioklė Kanadoje

RASA RAZGAI TIENĖ

Toronte kovo 2 d. įvyko speciali konferencija, užvardinta „Ukraina ir ukrainiečiai Antrojo pasaulinio karo metu: istorijos pasėkmės“. Seminarą globoja University of Toronto, kartu su visa eile ukrainiečių akademinių ir profesinių sąjungų. Prelegentai buvo suvažiavę iš įvairių Kanados dalių ir JAV-ų. Tarp jų buvo ir lietuviai: adv. Povilas Žumbakis iš Chicago ir prof. Romas Vaštokas, antropologas iš Trent Universiteto.

Konferencijai idėja kilo po to, kai Kanados valdžia vasario mėnesį paskelbė, kad yra sudaryta speciali Komisija, vadovaujama Teisėjo Deschenes, iki metų galo iširti galimybės nacių ieškojimui Kanadoje. Konferencija buvo suorganizuota per dvi savaites.

Rengėjai tikėjosi susilaukti dvejų šimtų žmonių publikos. Tačiau, jau anksti rytą buvo atidaryta ir antra salė, kurioje buvo galima matyti ir girdėti kalbėtojus per „video“ aparatus. Iki pietų pertraukos buvo susirinkę septyni šimtai žmonių. Vėliau visos salės, koridoriai buvo pilni. Atsilankiusiųjų buvo per tūkstantis.

Rytinė sesija buvo suskirstyta į dvi dalis. Pirmoje buvo pristatyta Ukrainos istorija prieš Antrąjį pasaulinį karą. Antroje buvo pažvelgta į nacių okupaciją ir ukrainiečių santykius su žydais tame laikotarpyje.

Pietų pertraukos metu įvyko spaudos konferencija, kurioje visi prelegentai atsakinėjo į Kanados spaudos klausimus. Dalyvavo Globe & Mail, Toronto Sun, Toronto Star, CBC ir kitų agentūrų reporteriai. Beveik visi klausimai rįšosi su dabartine situacija JAV-ėse. Į juos teko atsakinėti daugiausiai adv. Žumbakui. Buvo teirautasi apie ten veikiančią JAV-ų Teisingumo departamento Office of Special Investigations ir jų procedūras, metodus ir pan. Sekančios dienos spauda visa pranešė apie konferenciją. Pagrindinis Kanados laikraštis Globe & Mail turėjo išsamiausia straipsnį, kuriame buvo duotos citatos iš kalbėtojų, kurios „buvo išskeltos labai rimtos ir nerimą keliančios problemos su OSI darbo metodais.“

Šiandienos medžioklė

Po pietų įvyko trys sesijos. Pirmoji lietuvių ukrainiečių karinių dalinių Antrame pasauliniame kare. Antroji nušvietė

pokarinės emigracijos problemas. Trečioji sesija ribojosi šių dienų nacių medžioklė. Pažvelgta į Kanados padėtį ir JAV-ų patirtį. Nors ši sesija tęsėsi tris valandas ir buvo salė šilta, žmonės iš vietų iš vis nepajudėjo. Ir nors seminaras buvo surengtas ukrainiečių didžiausių ovacijų tą dieną susilaukė abu lietuvių prelegentai.

Kanadiškas perspektyvas pristatė adv. David Matas, Kanados B'nai B'rith Žmogaus teisių komiteto pirmininkas, prof. Romas Vaštokas ir prof. Roman Serbyn (Kanados Ukrainian Information and Anti-Defamation Commission pirmininkas). JAV-ų patirtį apibūdino istorijos prof. Taras Hunczak, adv. Povilas Žumbakis, Prolog Research Co. vedėjas Roman Kupchinsky ir dr. Myron Kuropas, buvęs specialus asistentas etniniem reikalams prezidentui Fordui. Čia žemiau plačiau bus aprašomi daugiausia dėmesio susilaukusios Mato, Vaštoko ir Žumbakio pasakaitos.

Asmeniškai ir kolektyvinė kaltė

Adv. D. Matas teigė, kad biologinis laikrodis baigia tikėti ir tad yra ypač svarbu dabar greitai imtis teisingo ieškojimo. Jis pabrėžė, kad ukrainiečių baimė dėl „raganų medžioklės“ nebūtina bus realizuojama. Ieškojimas nacių neturėtų pristatyti visą vieną kokią etninę grupę blogoje šviesoje. Čia bus siekiamas įrodyti asmenišką kaltę, o ne kolektyvinę tautos kaltę. Žydų tauta, teigė jis, labai gerai pažįsta tokios kolektyvinės kaltės primetimus, nes jų tauta tapo tokios rūšies kaltinimų aukomis dėl Kristaus nukryžiuavimo.

Mes turime pareigą nukentėjusiems, kad jų bėdai būtų patraukti atsakomybėn. Jis pareiškė, kad problema neturėtų būti sprendžiama iš siaurų etninių pažiūrų taško, bet iš kanadietiško taško, kur turėtų rūpėti, kad nekalti būtų paleisti, o kalti būtų nubausti. Taip pat, jis teigė, kad Kanadoje bus kaltinami ne kolaboracija, o žudymu. Dėl iškelto susirūpinimo, kad valdžia turės nepaprastą jėgą prieš apkaltintą, D. Matas teigė, kad toks nelygumas egzistuoja visose kriminalinėse bylose. Bene kurybingiausias D. Mato pasiskymas lietuvių nacių medžiagos naudojimą

teismuose. Jis teigė, kad žmogaus teisių pažeidimas Sovietų Sąjungoje yra rūpesti kelianti problema tarptautiniuose santykiuose. Kadangi mes sovietams pristatom sarašus dėl žmogaus teisių pažeidimų ir reikalaujam, kad jie juos sutvarkytų, mes taipogi turėtumėm atsižvelgti į jų keliamą rūpestį ir pristatom sarašus, liečiančius karinius nusikaltėlius. Klausytojai susidarė vaizdas, kad jie mes naudodamiesi sovietų taip kruopščiai ir sąžiningai paruoštais įkalčiais ieškosime „karinių nusikaltėlių“, dididentam už geležinės uždangos pagerės jų sąlygos.

Tylos Siena

Prof. Romas Vaštokas yra antropologijos profesorius Trent universitete. Jo priėjimas prie šios problemos buvo šviežias, įdomus ir unikalus.

Prof. Vaštokas teigė, kad Nueremburgo teismai paliko savo darbą tik pusiau baigtą. Yra atėjęs laikas Antrajam Nueremburgiui, kur būtų pasauliui atskleisti sovietų genocidiniai nusikaltimai. Jo nuomone, ukrainiečių tautos maršimas badu yra to paties kirpimo nusikaltimas, kaip ir Hitlerio mirties stovyklos. Tačiau, Amerikos spauda politiniai, emociniai ir intelektualiniai priešais šios rūšies nusikaltimų nušvietimui. Atsiduriame prieš „tylos sieną“.

Toliau, prof. Vaštoko pateiktą septyniąs galimas priežastis, kodėl sovietai nėra susilaukę taip užsipelnyto dėmesio už savo darbus tarptautinėje arenoje.

Pirma, yra atsižvelgiama į politinę realybę, kad reikia su sovietais tartis įvairiomis problemomis prieš derybų stalą. Taip pat prisimenama Aliantų draugystė. Antra, protavimo ir išvadų darymo metu yra tendencija daugiau atsižvelgti į sovietinės sistemos pažadus negu į tikrovę. Tai ypač jaučiama iš pusės tų, kurie valdo „vartų atidarymą ir uždarymą“ prie riant prie plačiosios spaudos. Trečia, susiduriama su duomenų problema. Dokumentacija, kuri įrodytų sovietų žiaurumus, neprieinama arba buvo sunaikinta. Čia randame aiškų kontrastą, liečiantį nacių nusikaltimus. Keturta, masės įrodymai dėl Holocauta įvykio yra palikę neišdildomą išpuį vakarietiškomis gal' jime. Įvykis tapo simboliu ir išvietino kitus nusikaltimus, kurie buvo tiek pat baisūs.

(Bus daugiau)

PALMIŲ SEKMADIENIS. Kristaus įžengimas į Jeruzalę. Iš senos miniatiūros

Rimties valandėlei

ŽMOGAUS SIELA YRA NEMIRTINGA

Kad žmogaus siela yra nemirtinga, tai yra išvada iš to, kad ji dvasinė. Kas neigia, jog žmogus savyje turi dvasinį pradą, skirtingą nuo kūno, tas, savaime suprantama, neigia, kad žmogui mirus kas nors dar pasilieka. Sielos nemirtingumo pagrindas yra jos dvasingumas. Genda, ir ir nyksta tik tai, kas susideda iš dalių, atseit, medžiaginės būtybės. O dvasia dalių neturi, tad negali nei suirti, nei pranykti. Siela taip pat vidiniai nepriklauso nuo kūno. Todėl kūno irimas bei nykimas sielos nepaliečia. Sunaikinti sielą galėtų nebent tas, kas ją sukūrė — Dievas. Bet tai būtų priešinga jo išmintijai kurti savaime ne nykstančią būtybę, o paskui ją sunaikinti. Taigi, sveikai protaujant, lengvai galima daryti išvadą, kad žmogaus siela yra nemirtinga.

Tą pat sako ir Apreiškimas. Daugelyje Šv. Rašto vietų yra pažymėta ir pabrėžta tiesa, kad siela nemiršta. Štai vienas kitas pavyzdys: „Nebijokite tų, kurie užmuša kūną, o sielos negali užmušti“ (Mat.10,28), sako Kristus. Mirštančiam ant kryžiaus piktadariui Jėzus pasakė: „Iš tikrųjų sakau tau, šiandien tu

būsi su manim rojuje“ (Luk.23,43). Palyginkime apie elgetą Lozorių ir puotaujantį turtuolį, Jėzus pasakė: „Numirė elgeta ir buvo angelų nunestas ir Abraomo prieglobstį. Mirė taip ir turtingasis ir buvo palaidotas pragare“ (Luk.16,22). Čia aiškiai kalbama apie žmogaus sielą ir jos likimą po kūno mirties. Ji ir toliau pasilieka, nors ir nevienodoje būklėje.

Reikia bent trumpai pasakyti, kad įsitikinimas, jog siela yra nemirtinga, buvo ir yra visų šalių ir visų laikų žmonės. Ne vienodai kartais suprantama pomirtinė būklė, tačiau visų bendras įsitikinimas, kad su žmogaus mirtimi ne viskas sunyksta. Dalis žmogaus lieka ir toliau egzistuoja.

Be Dievo apreiskimo, ar protu galima priėti išvados, jog žmogaus siela yra nemirtinga? Galima, ir tai įvairiais keliais.

1. Panagrinėkime savo veiksmus. Vieni jų yra būtinai surišti su medžiaga, kaip pvz. vaikščioti, matyti, galvoti. Bet yra kiti veiksmai neišaiskinami vien tik medžiagos jėgomis, kaip mąstyti apie nekintantį sakau tau, šiandien tu

cininkas sviedė į kalvą granatą ir, turbūt kulkos pakirstas, griebėsi už galvos. Sukniubo veidu į sniegą. Granata sprogo nepasiekusi kalvos. Vyrai trantino ginklus, šliaužė atbuli, slėpėsi už kupstų ir už medžių. Kaip maišas, vienas ritois sonu, ieškodamas žemės įdubimo. Nuožni ugnis jų visur ieškojo.

Rankom užsidengęs ausis Kiela įsikniaubė į sniegą ir stengėsi susitraukti. Pasukęs veidą matė, kaip nuo kulkų visai netoli šoktelėjo sniego dulksė. Iš baimės norėjo verkti, kur nors bėgti ar į žemę sulįsti. „Atgal“, suuko Senkus ir davė ženklą trauktis.

Vos Kiela truputį pakilo, lyg elektros srovės kirstas į petį, pargriuvo ir kurį laiką nebejuto kas dedasi aplinkui...

Šalia Kielos gulėjo keletas kritusių milicininkų ir strībų. Jo pašautas petys kraujavo, bet jis nepajudėjo, kai pro jį pradūmė ginkluoti miškiniai, besivydami milicininkus ir strībų.

Senkus su savo būriu pasitraukė. Kiela sniegu paropėjo kiek toliau ir gulėjo atvertomis akimis. Atrodė, kad ir kairysis sparnas, apsaudomas miškinio, pradėjo trauktis. Nušliaužęs dar toliau ir pasilėpęs už medžio, Kiela prilipo prie sniego. Girdėjo visame miške pragarišką ugnį, kuri vis tolo.

Negi taip ir liksiu čia vienas tamsoje, jis pagalvojo? Nusimėms nuo kaklo šaliką, prispaudė prie peties ir laikė, bijodamas, kad gali netekti daug kraujo. Petį labai skaudėjo. Visa taip žaibiškai jam apsvirtė aukštyn kojom. Rodos, dar prieš kelias minutes išėjus iš stovyklos ir išsitiesus į du sparnus, kilo toks pragaras, kad galėjai pasiusti. Dešiny-

PĖDSAKAI LIŪNĖ

P. MELNIKAS

Romanas

83

Nervus dirgino laukimas, akis dūrė lapuočių medžių nuogumas ir ausyse gal jau spengė laukiamas sūvių tratėjimas. Bet nieko panašaus neatsitiko. Jokio sūvio. Prie pat eglių keliems jauniems strībams Senkus tada įsakė lipti į jas. Išsprogusiomis iš baimės akimis jie lipo šakom į viršūnes, bet ir tai nedavė rezultatų. Miškiniai iš čia atrodė pasitraukę. Šiaurėj vėl pokštelėjo sūviai, Senkus davė ženklą strībams nuo eglių nulipti. Jiems laptelėjus į sniegą. Senkus vėl vedė būrį į erzinančius ir viliojančius garsus.

Matėsi, kad Senkus tiesiog trokšta kovos. Gal jam buvo aišku, kad partizanai jį klasingai viliojo, bet leitenantas, kaip patrakas tokio kvietimo dvikovon nepajėgė atsakyti ir nesivaržydamas prie jos artėjo. Erzinamam nieko kito nebeliko: ar tu mane, ar aš tave.

Staiga netoliese sušvilpė. Iš priešais juoduojančios kalvelės į besitartinčiusius ir baltam sniege aiškiai matomas žmonių figūras dunkstelėjo sūvių salvė, o keli kulkosvaizdžiai iš šonų privertė Senkaus būrį sukristi į sniegą ir atsiaudyti.

Kielos ausys plyšo nuo šalia kalenancio Senkaus automato. Pusiau nuo sniego pasikėlęs, vienas mili-

Ką aš galiu padaryti, jūs negalite. Ką jūs galite, aš negaliu. Svarbu ką nors daryti

Motina Teresė

Blogis atsiranda be pastangų: jis išdygsta kaip piktžolės apleistose žemėje.

J. Lacordaire

HORIZONTALAI

NAUDINGA IR LIETUVAI

Amerikos Lietuvių bibliotekos leidykla 1980 metais išleido didelio formato gausiai iliustruotą Washingtono gyvenančio Vitolio E. Vengrio veikalą — albumą „Lietuvių ekslibriai“. Šia didžiai vertinga knyga ypač susidomėjo užsienis: įvairių šalių universitetai, bibliotekos, dailininkai, dailės istorikai ir kiti. Vienais ar kitais keliais nemažai to veikalas — albumo, kuriame buvo atstovaujami ir žymieji dabartinės Lietuvos ekslibrių kūrėjai, pasiekė Lietuvą. Pas veikalą autorių dr. Vitolį Vengrį teko skaityti daug laišku, įvertinančių jo kruopščiai paruošto darbo vaisių. Apie veikalą plačiai rašė ir įvairūs specifiniai užsienio žurnalai. Kai kurios ištraukos savo metu buvo cituotos šioje skiltyje.

Cigagiškė leidykla, leidama V. E. Vengrio knygą lietuvių ir anglų kalbomis, skubėjo ją greičiau parodyti pasauliui, nes buvo žinoma, kad ir Lietuvoje rengiamas tokio pat pobūdžio veikalas. Tačiau Lietuva tą kart lenkynes pralaimėjo. Tokią knygą, toli gražu nesiekiančią dar mūsų laikų, įstengta išleisti 1984 metų data. Tai dailininko Vinco Kisarausko paruošta knyga „Lietuvos knygos ženklai 1518-1918“. Pratarėme autorius rašo: „Amžių būvyje atsiradę knygos ženklai — nuosavybės įrašai, ekslibriai,

superekslibriai, knygos antspaudai — yra reikšmingi kultūros, knygos istorijos objektai, o dažnai ir įdomūs meno kūriniai. Autorius tikisi, kad tai ką jis surankiojo į įvairių bibliotekų knygų, valstybinių ir privačių rinkinių, specialios literatūros, padės susidaryti Lietuvos knygos ženklų vaizdą...“

Neapsirikime pripažinę, kad šis Lietuvos dailininko V. Kisarausko veikalas paruoštas tikrai moksliskai. Aprašytas kiekvieno knygos ženklo savininkas, iš kur jie gauti, kokiuose archyvuose vienas ar kitas knygos ženklas saugojamas. Vašingtoniško V.E. Vengrio kolekcija pasinaudota 17 atvejų ir tai dokumentuota veikalą rodyklėje. Pasinaudota ir Amerikos lietuvių spaudoje. Nurodomas pokalbis su kolekcionierium V.E. Vengriu, tilpęs 1975.VI.7 „Draugo“ kultūriniam priede, ir taip pat V.E. Vengrio straipsnis „Metmenų“ 1974 nr. 27 „Apie knygos ženklą“. Dail. V. Kisarausko veikalas 23 psl. skelbiama: „Užsienyje nemaža šiuolaikinių lietuvių dailininkų ekslibrių turi V.E. Vengris, išleidęs didelį lietuviškų knygos ženklų albumą, apie kurį jau buvo rašyta ir mūsų spaudoje. Be istorinių Lietuvos ženklų, šiame leidinyje vertinę yra JAV lietuvių knygos ženklai, reproduktuoti iš V.E. Vengrio rinkinio“. Taip rašo lietuvis specialistas, vertingo

Irena Morkūnienė ir Gintas Nalis kalbasi su Seattle miesto meru, dalyvavusiu LB Seattle apylinkės suruoštame Vasario 16-tosios minime.

Lietuvoje išleisto veikalą autorius, nebijodamas priminti ir išseivijoje gyvenančio kolekcionieriaus bei didžiai vertingo veikalą autorius įnašo. Įdomu, kad dail. V. Kisarausko knygos spalvotame applanke yra įdėtas ir Baltimorės lietuvių tautiškojo knygyno, įsteigto 1908 metais, knygos ženklas. To knygos pavėluota deimantinė sukaktis bus paminėta balandžio 21 d. Baltimorės Lietuvių namuose trumpa paskaita ir literatūros vakaru. Tam knygynui patalpas jau per daugelį metų duoda Baltimorės Lietuvių namų vadovybė.

Lietuvoje, jei nebūtų buvę 1941 birželio masiškų tremimų į Sibirą, laisvajam pasaulyje nebūtų atsiradusi ir naujoi lietuvių išseivija, tiek nemalonių daranti Maskvai ir sovietinės Lietuvos valdžiai. Kodėl anksčiau apie „didįjį mokytoją ir vadą“ Staliną buvo rašoma kitomis spalvomis?

Lietuviai Kalifornijoje

ISTORINĖS DIENOS KONCERTAS

Išklausiusi Vasario 16 d. radijo valandėlę, įsidėmėju vieną sakinį, būtent, kad ši diena esanti istorinė — Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena. Tiesa, buvo ten ir daugiau įsidėmėtinų pastebėjimų, tačiau šisai paryškinto dienos reikšmė. Paskui pranešta, jog tą vakarą metodistų bažnyčioje vargoninkas Vytenis Vasyliūnas atliks koncertą. Žinodama, kad tokio statuso menininkas ir mokslininkas (fizikos daktaras, profesorius) yra retenybė, nusprendžiau į koncertą nuvykti, manydama, jog tai bus gera progą tą istorinę dieną savaip pagerbti.

Koncertas įvyko Santa Monikos vienuoliktose gatvėse, gyvenamame kvartale prisiglaudusioje šventovėje, spindinčioje vitražais ir kryžiaus ženklu. Viduje — šviesaus medžio altorius, sienų pagražinimai, masyvūs vargonai. Publikos nedaug. Vytenis Vasyliūnas, didelių gabumų instrumentalistas, pasirinko konvencionalią programą. Pradedant Bacho triumfališka Tokata ir fuga, tęsiant Vierge bažnyčios kodylais kvepiančia Cathedralis, Julius Juzeliūno trijų dalių koncertu vargonams su lietuviškai dvelkiančiu finalu, Mozarto šviesiu Andante srautu ir baigiant Francko melodringai pakiliu minoru, — neilgi kūriniai buvo itin bravoriška atlikti. Labai gražiai programos struktūra išryškino dr. Vasyliūno meninį subrendimą, ypač jo įsijautimą į kūrinio esmę ir techninius reikalavimus. Pilnos skalės kelių manualų vargonai atitiko improvizacinį kūrinio stiliaus pobūdį. Vėliau koncertantas plačia šypsena kiekvienam dekojo už sveikinimus ir skubėdamas pasikeitė batus. Mat patogus apavas būtinas mindant vargonų pedalus. Vakaras tebebuvo jaunas, o čia pat laukė simpatinga ir atidi bendrakeleivė solistė — primadona Lilija Šukytė.

Apskritai, koncertas visiems paliko pasigerėtiną įspūdį. Būti menininku yra išskirtina privilegija, patapti eruditu menininku yra didžiulis

ALKOHOLIZMAS SOVIETU SAJUNGOJE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

„Kada S.S-gos pilietis, stovėdamas prie degtinės krautuvo, dešinės rankos smilium „vazinėje“ aplink gerklę ir priedui dar išplečia tris pirštus — tai ženklas, kad gerklė yra „sausas“. Prisijungus dar trims „tovariščiams“, butelis degtinės yra užtikrintas. Tuoj pat bėgama į artimiausią namų koridorių ar tamsius vartus ir po keliasdešimties minučių bonka lieka tuščia.“

Tokiais sakiniais vokiečių telegramų agentūra pradeda S. S-gos alkoholizmo problemą, kartu pranešdama, kadsu šia liga vedama gana plati kova. Deja, šių „prekių“ S. S-goje niekuomet nestinga.

Laikraščiai neslepia nuolatinio alkoholio naudojimo pasekmių: nesusiurpatimai šeimoje, skrybros, problemos darbovietėje, chroniška kepenų liga, vedanti prie mirties. Įmonėse steigiami darbininkų, tarnautojų teismai, sodinant į kaltinamųjų suolą alkoholikus. Deja, šiai ligai nesurastas kad ir paprasčiausias receptas. Partijos vedama propaganda neranda taip pat jokio atgarsio, nes alkoholio naudojimas priklauso prie kasdieninio S.S-gos piliečio gyvenimo.

Viena geresnių degtinių, trys ketvirčiai ltr. „Stoličnaja“ su 20 kp. butelio užstatu kainuoja 9,40 rbl., tačiau alkoholio „žinovų“ pripažinta kaip geriausia.

Užsieniečių gyvenamame rajone, pakvietus namų sargą sutaisyti vandens čiaupą ar kitą kokią smulkmeną virtuvėje, jis visuomet paprašys nepinigių, bet butelį degtinės.

Restoranuose ar baruose degtinė užsakoma gramais pvz. 100-150 gr., sumaisant su atvežtu iš Gruzijos Narsan ar Boršomi mineraliniu vandeniu. Užkandama rūgščiais agurkais, partiečiai — kaviaru ar žuvim.

Maskvoje gyvenantieji užsienio korespondentai niekuomet negaudavo jokių statistinių alkoholizmo pasekmių duomenų. Tačiau vienam spaudos bendradarbiui paslaptingu keliu pavyko gauti Maskvos mokslų akademijos tyrimų duomenis. Juose sakoma, kad tūkstantmetinėje rusiško gyvenimo istorijoje didžiausia gyvenimo tragedija yra gėrimo gedulys. 1982 m. kas šeštas gimęs vaikas turi vienokią ar kitokią ligą. Tai pasekmės alkoholikų tėvų. Nenuostabu, nes pvz. 1980 m. oficialiai buvo užregistruota 40 milij. alkoholikų bei stipriai naudojančių alkoholi. Jeigu nebūsimas imtasi jokių priemonių, tai 2 tūkst. metais S. S-goje dievaičio Bacho garbintojų bus 80 milij.. Reikia pažymėti, kad 1979 m. S. S-goje buvo 226 milij. gyventojų.

Rimties valandėlei

(Atkelta iš 3 psl.) medžiaginė realybė: pvz. Dieva, dorybė, tiesa. Žmogus galvoja, protauja, atranda naujus dėsnius, palenkia sau gamtos medžiagines jėgas, savo genialiskumu kuria naują pažangą, naujus meno, mokslo kūrinius, šedevrus. Žmogus myli realybę, atsietą nuo medžiagos, laiko, erdvės; dargi jis gali norėti tokių dalykų, kurie yra priešingi jo medžiaginei prigimčiai, kaip pasiaukojimas, atsidėjimas, atsidavimas kitiems, savęs nepaisymas ir pan. Kartais žmogus yra nepatenkintas, jaučia sąžinės priekaištą tada, kai jis patenkino savo medžiaginius poreikius.

Kaip išaiškinti tokį žmogaus elgesį, jei jis yra vien tik medžiaga? Kaip gali gryna medžiaga pagaminti už ją aukštesnius reikšinius? Kiekvienas savo esmėje aukštesnis už medžiagą veiksmaus reikalingas esminiai aukštesnio, taigi jau dvasinio, principo. Žmoguje tas principas yra siela, taigi dvasia, o ne medžiaga. O tas, kas yra dvasinis, savo prigimtimi yra nesunaikinamas, nenykštamas, tai yra pajėgus egzistuoti ir be medžiagos. Tik tai, kas yra medžiaginio, keičiasi, įra ir nyksta, taigi miršta. O žmogaus siela, būdama aukštesnė už medžiagą, egzistuoja ir toliau atsiskyrusi nuo medžiagos; ji nemiršta drauge su kūnu, ji yra nemirtinga.

2. Jeigu įsigilinsime į visų žmonių gliausius ir pastovius dvasios polkius, rasime tris pagrindinius, kurie neįsijungiami laiko bėgyje, bet išsiskiria kiekviename žmoguje. Tai gilus teisingumo, laimės ir amžinybės troškimas. Šitie trys troškimai yra tiek gilūs, spontaniški, visuotiniai, kad sudaro patios žmogaus prigimties savybes. Jei tie troškimai nebūtų jokių būdu patenkiami, tai žmogus tarp visų kitų tvarkingų ir harmoniškų būtybių būtų absurdiška, prieštaraujanti ir betikslė būtybė. Jei žmoguje yra tie trys troškimai, reiškia, kad jie turi būti patenkinti. Tačiau ne šiame gyvenime,

kur dominuoja neteisybė, nelaimės ir mirtis. Turi tad būti po mirties kitas gyvenimas, kuriame pasiektas teisingumas, užtarnauta laimė ir nesibaigiantis gyvenimas. Jei su mirtimi viskas baigiasi, tai kankinio mirtis yra lygi žmogžudžio mirčiai, garbinimas, savo vaikams pasiaukojusios motinos mirtis lygi niekšo mirčiai, teisingo mirtis lygi žmonių smaigikiui. Protas sako, kad tokiu atveju būtų pati didžiausia neteisybė ir žmogus būtų nelaimingiausia pasaulyje būtybė.

3. Jei patyrinėsim visų tautų, visų laikų ir vietų žmones, tai rasime, kad žmonija visuomet tikėjo į nemarumą tam tikros aukštesnės žmogaus dalies. Nėra tautos, kuri bet koku būdu netikėtų, kad yra gyvenimas ir po mirties. Paliktieji senųjų tautų paminklai rodo, kad žmonės tikėjo į dvasios nemarumą. Juk statyti milžiniškus paminklus, piramidės, antkapius žmogaus dukėms būtų nesamoniškas. Tie medžiaginiai paminklai palikti atminimui to, kuris nebuvo mirties sunaikintas.

4. Skaitant Šv. Raštą, jame kaip raudona gija tęsiasi mintis, kad ne visas žmogus mirštinis sunyksta. Tiek Senajame Testamente, tiek ir Naujajame labai aiškiai kalbama apie žmogaus nemarumą, apie jo pomirtinį gyvenimą. Šv. Raštas aiškiai moko, kad yra kitas, būsimas gyvenimas, kuriame mirusiųjų sielos ir toliau gyvena nesibaigiančiu gyvenimu, amžinai laimingos ar amžinai nelaimingos. Neigti sielos nemarumą yra lygu sakyti, kad Dievas, amžinoji Tiesa, žmones apgaudinėja. Katalikų Bažnyčia, Dievo įsteigta saugoti apreikštąjį mokslą ir mokyti apreikštųjų tiesų, visuomet sielos nemarumą laikė pagrindiniu savo neklaidingo mokslo stulpu. Laterano penktasis Susirinkimas 1513, atsiradus sielos nemarumo neigėjams, šią tiesą paskelbė dogma, tai yra privalomai tikėtina tiesa. Bažnyčia Apaštalų Tikėjimo Išpažinime kasdien kartoją: „Tikiu amžinąjį gyvenimą“.

Dviejuose pasauliuose

Tokiu pavadinimu 1983 m. Vilniuje buvo išleista buvusio Lietuvos TSR aukščiausios tarybos pirmininko Justo Paleckio atsiminimų knyga. 568 psl. atsiminimus įdomu skaityti ypač ta prasme, kad autorius perbrendamas visas Lietuvos nepriklausomybės laikotarpis, kad aprašoma nemažai ano meto žymesnių veikejų, nors dalį liadūninkų ir kuone visus krikščionis demokratų ir tautininkus vaizduojant juodomis spalvomis. Ir tą pačią nepriklausomą Lietuvą, pasak J. Paleckio atsiminimų, kamavo streikai, darbininkų, ūkininkų ir kareivių keliami neramumai bei protestai. Išryškina komunistų pagrindis ir įvykiai iki raudonosios armijos įsiveržimo į Lietuvą 1940 birželio mėnesį. Netrukus Lietuvai „prašvito“ ir Stalino „saulė“.

Pažvelkime, kaip J. Paleckis vaizduoja Kremliuje susitiktą Staliną, žinoma, atsiminimus rašant jau po Stalino mirties: „Mus sutiko J. Stalinas, stovėjęs kabineto viduryje. Jis maloniai pasisveikino... Galima suprasti, kaip mes jaudinomės. Stalinas... Tas vardas jau seniai tapo legendinis. Apie jį dainavo dainas, jam skyrė eilėraščius ir poemas. Visur jo portretai, biustai skulptūros. Nebuvo kalbos, kuri nesibaigtų Stalino šloviniu. — Jį vadindavo didžiu ir išmintingu vadu, tėvu ir mokytoju. Kiekvieną Stalino kalbą, kiekvieną jo straipsnį priimdavo kaip išminties viršūnę ir neginčijamą direktyvą...“

„Nors mes aiškiai suprato me didžiulę Stalino reikšmę, jo vadovaujantį vaidmenį partijos ir valstybės gyvenime, toks asmens aukštėjimas, panašus į keliaklupsčių gaminimą, pradžioje atrodė mums keistas. Tai kažkaip nesiderino su tarybinės santvarkos demokratiškumu, kaip mes jį įsivaizdavom...“, taip rašo Justas Paleckis knygos „Dviejuose pasauliuose“ 368 psl. Velioniai Justui Paleckiiui, kuris padėjo Stalino „saulę“ atgabenti į Lietuvą, tegalim priminti, kad jei nebūtų buvę stalininės valdžios metų

lis, daugelio metų intensyvaus darbo laimėjimas. Disciplinuota dinamika pagarbai išreikšta muzika, atrodo, pačiam V. Vasyliūniui teikė šviesaus gyvo džiaugsmo. Ir tuo jis besąlygiškai dalinosi su visais, ar tai būtų buvus pilna auditorija, ar vien keli žmonės. Gal tai tik pripuolamas sutapimas tą istorinę mūsų dieną pagerbti tarptautinio lygio koncertu, kur ir lietuvis solistas, ir lietuvis kompozitorius tolygiai pritaipo didžiųjų kūrėjų programoje. Tegu dr. Vasyliūniui būna lemta niekada nesiskirti nuo muzikos ir per savo tyrą lietuvišką prigimtį su meile ją įvairiomis ir panašiomis programomis paskleisti. Vadinkime jį — kūrėbinio muzikos grožio ambasadoriumi.

LIETUVOS ISTORIJA

Red. A. SAPOKA

Švietimo Ministerijos knygų leidimo komisijos leidinys, Kaunas 1936 m.

Perspauddinta. Kieti viršeliai, 688 psl. Kaina su persiuntimu \$18.50.

Užsakymus siųsti: „DRAUGAS“, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija
CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG
AKTYVAI 37,000,000 DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:	TAUPYMO CERTIFIKATAI		
	SUMA	TERMINAS	KURSAS
MARQUETTE PARKE 2615 West 71st St. Chicago, IL 60629 312-737-2110	\$500	3 mėn. 6 mėn. 1 metų	8.80% 8.80% 9.25%
Savaitės dienomis: 10:00-6:00 Ketvirtadieniais iki 7:00 Šeštadieniais: 9:00-2:00	-19,999	2 metų 3 metų	10.00% 10.15%
CICERO 1445 So. 50th Ave. Cicero, IL 60650 312-656-2201	\$20,000	3 mėn. 6 mėn. 1 metų	9.00% 9.00% 9.75%
Antr. 9:00-12:00 Ketv. 3:00-6:00 Sešt. 9:00-12:00	-49,999	2 metų 3 metų	10.10% 10.25%
New York tel.: 718-441-6799	\$50,000 ir daugiau - pagal susitarimą		
St. Petersburg: 813-367-6304	IRA - 10% (metinis prieaugis 10.92%)		
	TAUPOMOJI SĄSKAITA - 7.0% (metinis prieaugis 7.25%)		
	SKOLINĀ tik savo narims žemesniais nuosimčiais ir geresniais sąlygomis.		
	KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS		

INTERNATIONAL
SOL ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros
1985 METŲ KELIONĖS (LIETUVA):

KELIONĖ nr. 1 balandžio 12 d. iki balandžio 27 d.
11 dienų Vilniuje, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko \$1,481.00
Iš Montrealio ..... \$1,850.00 kanadiškais

KELIONĖ nr. 2 liepos 15 iki liepos 31 d.
11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko \$1,788.00
Iš Montrealio ..... \$2,225.00 kanadiškais

KELIONĖ nr. 3 rugsėjo 1 d. iki rugsėjo 18 d.
11 dienų Vilniuje, 1 diena Leningrade, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko \$1,669.00

KELIONĖ nr. 4 gruodžio 20 iki sausio 4 d.
11 dienų Vilniuje, 3 dienos Helsinkyje
Iš Niujorko \$1,467.00
Iš Montrealio ..... \$1,835.00 kanadiškais

(Naujovant dvasios kambarius) įskaitant visas susisiekimo šlaidas, viešbutius ("President Hotel" Helsinkyje), maistą, operas, teatro arba baletu bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų prekių. Kelionė nr. 2 suderinta su dienų, šventė, kelionė nr. 4 - su grandiozinu Naujų metų suikimo baliumu. Tarpinukajame perkant automobilius, kooperatinus butus, padedame survairyti dokumentus tikrovimams. Informacijų ir visas kelionių reikalus kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC., P.O. BOX 29163, CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA. TELEFONAI: (312) 471-1700 arba 471-1702

FINNAIR
Simple elegance by Finnish design

Midland Federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki \$100,000.00
Aprausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

TAIP DABAR TVARKOMI LIETUVOS MIŠKAI

LIETUVIŲ KILMĖS JAUNIMUI STOVYKLA DAINAVOJE

Vadinama ji — LITHUANIAN HERITAGE CAMP. Priimamas jaunimas nuo 8 iki 17 metų amžiaus. Visa programa vykdoma anglų kalba, išskyrus dainas. Tautiniai šokiai, dainos, tautodailė, medžio dirbiniai, audimas, lietuviški papročiai, vaizdinis pristatymas, lietuvių kalbos kilmės pristatymas, Lietuvos istorija, geografinė padėtis ir dabartinė Lietuva — tai dalis programos, kurią perduos stovyklautojams kompetingi šių sričių žinovai. Sportas, laulai, vakariniai pasilinksminimai su stovyklautojų paruošta programa ir daugelis kitų smagių pramogų užpildys stovyklautojų laiką.

Stovykla prasidės rugpjūčio 11 d. ir baigsis rugpj. 18 d. Visi lietuviai prašomi ateiti į pagalbą, paskleidžiant žinias apie šią stovyklą visiems savo pažįstamiems, kurie lietuviškos spaudos neskaityto ar nemoka kalbos, bet yra lietuvių kilmės ar sukūrę šeimą su ne lietuviu. Daugelis tų šeimų domisi lietuvių kultūra, dalyvauja kultūrinuose lietuvių renginiuose, bet jų jaunimas, dėl lietuvių kalbos nemokėjimo, nepritampa prie lietuvių kalba vykstančių stovyklų. Tokiems ir organizuojama Lithuanian Heritage Camp. Šioje stovykloje jie susipažįsta su savo tėvų kraštu, su religinių švenčių papročiais, tautinio meno apraiškomis ir pačia kalba, išmokdami per dainą daugybę žodžių, kurie savaime duoda pradžią jų lietuviškam žodynui.

Stovyklos registracijos formos ir visa stovyklinės programos informacija gaunama rašant šiuo adresu: LITHUANIAN HERITAGE CAMP, c/o J. Damušienė, 13255 Oak Ridge Lockport, IL 60441

Kalnų papėdėje

MŪSŲ DIENOS KALNŲ PAPĖDĖJ

„Heather Gardens“ — mažas „kaimelis“ Auroros miesto ribose. Kodėl pavadintas tuo vardu? Niekas nežino, tik aišku, kad tų augalų „heather“ (prie žemės augančių, daugiausia D. Britanijoje) čia nėra. Būtų gal gražu — jie varpelio pavidalo, rausvais žiedeliais žydėtų. Panašių gyvenamųjų rajonų, be abejo, galima rasti ir kitose Amerikos vietovėse.

Tam „kaimeliui“ parinkta gera vieta — bankai, krautuvės ir paštas pasiekiami be automobilio. Netoli bus pastatytas Auroros miesto centras, labai arti bus salės programoms ir miesto valdybos pastatai.

„Heather Gardens“ viduryje patogiai išsitiesęs erdvus golfo laukas. Kelių rūšių žolė, smėlio salos ir vandens plotai, iš kurių golfo žaidėjai dažnai (su tam tikru sulankstomu įrankiu) traukia susilapusį sviedinuką. Vasaros vakarais vandens purkštukai primena šokančias laumes, ypač, jei pasitaiko stipresnis vėjas ir šviesi mėnėsiena.

Zmonės ne tik golfą lošia, bet ir vaikšto. Visi ir visos eina ir eina. Keista, kai žmonės vaikština ar bėga penktą valandą ryto... Prieš vykdamas į darbą, pasinaudoja proga pasimankštinti. Bet dar nuostabiau, kai gyventojai žygiuoja lempų šviesoje — antrą valandą ryto!

Einant vaikščioti laikomasi nerašytos taisyklės — visi sveikinasi. Pasakomas „hello“ — gauna atsakymą „labas rytas“, o kai pradeda nuo „labo ryto“, kiti atsiliepia „hello“. Vienas žmogus su didele vakarietiška skrybėle iš tolo šypsosi ir sako „howdy“! yra tik keli (iš kokio tikstančio), kurie tik savotiškai pajudina ranką ar vengia pasveikinimo. Jie paliekami ramybėje. Sveikina mūsų apsaugos tarnautojus, mosuojama ir paštininkui, siuntinukų išvežiotojui, miesto autobusų vairuotojams, kurie pro čia pravažiuoja. Aišku, atsakoma į sveikinimą automobiliais pravažiuojančių kaimynų, nors nevisuomet aišku, kas tame automobilio tamsiame viduje keliauja. Vistiek atsakoma.

Gatvės supa „Heather Gardens“ iš visų pusių. Iš viso žygis 3,2 mylios ilgumo (gaila, kad ne penkių). Po to dar galima apėiti vieną pusę golfo lauko, tik ten — jei yra žaidėjų — verta pasižiūrėti, kur sviedinukai laksto. (Kartais ir į greta esančių namų langus.)

Gyvenamųjų namų yra čia įvairiausių. Tas graži! Šešiakamiai ir keturkamiai butų namai. Apie golfo lauką susipietę yra dvigubi namukai, įvairiai pavadinti: dviaukščiai, vienaaukščiai, su rūsiomis ir be jų. Namai statyti tokiais kampais, kad vienam nesimato kito namo langų. Prie na-

EVELINA MASIOKIENĖ

mū yra medžių, krūmų, žmonių pasodinta gėlių (kiškiukai už vis labiausiai mėgsta petunijas, ypač baltas). Mūsų rajono gatvės kai kur sudaro „salas“, vienoje tų salų yra rajonas (mūsų) pavadintas „Seville“. Šeši panašūs šešiakamiai pastatai, lyg geri draugai, sustoję ratu. Viduryje — maudymosi baseinas, teniso aikštė ir „laukinis“ ežerukas, su elektros jėga varomais mažais kriokliais, gliuosnių supamas ir ančių mėgiamas. Prie jėgimo į „Seville“ rajoną — išpuodinga uola, sako, reikėjo didžiulio keliamojo krano ir sunkvežimio ją čia atgabenti. Ant jos tebeauga samanišės ir maži krūmeliai, kaip buvo gamtoje. Apačioje yra daug skylių — patogių kiškiukų namelių. Netoli nuo uolos — Amerikos vėliava ant aukšto koto, vakare apšviestas. (Gana įdomi istorija, kaip toji vėliava čia atsirado).

Sakytumėt, kad nuobodu vis tais pačiais keliais vaikščioti. Ne! Prieš kelias dienas prie vieno namo sėdėjo labai keista pora: tikras, šviesiai pilkas, su neilgomis ausytėmis triušis — žymiai didesnis, negu tas nuolatinis „gyventojas“, iprastas zuikutis. Nevienodi, o nesipeša! Kiek toliau, perėjus golfo lauką, artėjant prie kūdrių, girdėjosi baisiausias triukšmas. Antys pešasi. Trys poros. Vienas antinas kimba prie kito patino ir po kiek laiko išžygiuoja į kranto pusę su dviem antytėmis. „Kam jam reikia dviejų ančių?“ kyla klausimas. Pagailo to vargo vieno palikto. Po ledu matosi didoki rausvi plotai, tai auksinės žuvytės, kurios ledui išstiprus pradės plaukioti ir vilioti žuvėdras, kurios gyvena netoli esančiame rezervuare. Jau medelis su „kačiukais“ ruošiasi Velykoms. Kiti medžiai slepia savo pumpuriukus, dar bus vėsių dienų. Vasarą galima stebėti daugybę krūmų ir medelių, gerai pažįstamų ir nematytų, su tamsios spalvos žieve ir baltais žiedeliais. Įdomūs tamsiai raudonais lapais pasipuošę medžiai. Yra nemažai vaisinių medžių, greit jie apsidengs žiedų apsiaustu. Yra eglė ir pušis, su dideliais spygliais ir mažučiukais, vėjo supamos jos taip paslaptingai ošia.

Beinant toliau — pakeliui stovi mūsų rajono bendruomenės pastatas, gana didelis, su plačiu stogu. Čia yra ir mūsų „kaimelio“ vadovybės būstinė, kur visų gyventojų išrinkti pareigūnai tvarko visus reikalus. (Atskiri pastatai irgi turi savo valdžias). Gyvenimas tenai verda iki vėlaus vakaro. Viena dalis to centro išnuomota „DeBeaus“ restoranui, kita dalis yra „Heather Gardens“ gyventojų patogumui. Yra didelė auditorija — salė, kur vieną kartą į mėnesį gali-

ma smagiai pasišokti, „gyvam“ orkestrui grojant. Sveikina žmonės, suvažiuoja iš įvairių valstijų. Lengva prie vieno stalo rasti porą iš Minesotos, iš Montanos, Arizonos ar net Illinois. Salėje būna visokios pamaldos, susirinkimai, sporto mankštos, šokių pamokos, repeticijos, pobūviai ir pan. Yra kambariai „bridge“ lošėjams, yra biliardai, medžio dirbtuvė, rankdarbių studijos, biblioteka. Didelis pasirinkimas pamokų (apie 50), paskaitų, programų. Būna parodos ir mugės ir daug kitų dalykų. (Tas viskas tik už kelis dolerius į mėnesį).

Iš čia kelias vėl veda pro kitą prūdą su fontanu, žiemą apsidengiančiu keliais ledo sluoksniais. Tada matomos antys, kai iš kitur atskridusios pasiekia ledo paviršių ir slysta, lyg ant slidžių, kol sustoja. Turbūt joms sunku suprasti, kur pasidėjo tas vanduo, kur čia vasara buvo? Įdomu, kad antinai nepadaeda antytėms auginti mažųjų puikuotų sutvėrimų. Jos pačios turi su vaikais susirikiuoti, antinių per visą vasarą niekur nematyti. Prie to prūdo yra gatvė — Marina Drive, o kitoje pusėje yra valdžios žemė, su daug vietos ir įvairiais „skanymais“. Ne kartą teko matyti, kaip antytė vedėsi savo mažiukas... per kelią, o čia atvažiuoja automobiliai. Tenka išeiti į kelią, sulaukyti automašinos, kol ančiukai praeis. Sykį tokiu momentu atskubėjo mūsų pareigūnas. „Kas atsitiko?“, klausia. „Ančiukai ėjo per kelią“, aiškiname. „Ir vėl?“ atsako nustebeję policininkas. O žąsys kitaip tvarkosi — čia „tėtė“ nė nemano apšviesti savo šeimą — visą vasarą globoja tokią geltoną, pūkuotą šeimą, po to netokią gražią, bet vėliau jau sunkiai atskiriamą nuo vyresniųjų žąsų. Tos Kanados žąsys didelėmis būriais pastoviai gyvena Denverio rajone, net 5,000 ar daugiau. O jų „gimines“, bekeliaudamos į pietų šalis, vietines aplanko, tada suskaitoma iki 30,000. Skraidančios žąsys sveria apie 6 ar 7 svarus, bet „vietinės“ gali sverti iki 14 ar 16 svarų! Taip ir atrodo, gražūs ir draugiški paukščiai. Kartais golfo žaidėjai ateina iki didelio būrio žąsų ir neišvengiamai turi kiek pakeisti žaidimo eigą. (Graudu buvo žiūrėti, kai matėsi dvi žąsytės su pažeistomis kojomis, jos abi kartu ir laikėsi. Turbūt medžiotojų paleistos ar šiaip kokia nelaimė atsitiko).

Rytinėje „kaimelio“ pusėje kelias vingiuoja paliai valdžios žemę ir eilę dailių „country homes“. Valdžios žemėje yra daug laukinių gyvulių, kartais matome ir barškuolytę ar dvi. Jau vėl matyti „Seville“ namai. Diena šviesi, nors vėsesnė, saulutė visus džiugina.

ANTANAS ŠKĖRYS

Kartais nuo karto randame spaudoje straipsnius aprašant vieną ar kitą pavergtą Lietuvoje ūkio saka, švietimą ar kitas gyvenimo apraiškas. Tai yra lyg atnaujinamas ryšys su mūsų tėvyne, kurioje gyvenome ir kūrėme. Šiuo savo rašiniu mėginu pavaizduoti, kaip dabar tvarkomi pavergtos Lietuvos miškai. O paktimų nuo anų laikų yra gausu ir svarbių, kurie atsiliepia į miškų ūkio intensyvumą ir rentabilumą.

Pernai rašiau, kaip pagal mano atsiminimą ir statistinius duomenis buvo miškai tvarkomi bei kokius rezultatus pasiekė nepriklausomybės laikais.

Trumpai paminėsiu pokarinę okupuotos Lietuvos miškų tvarkymo eigą. 1944 m. sausio 22 d. Maskvoje Lietuvos TSR Liaudies komisarių taryba pavedė miškininkui Antanui Kvedarui sukomplektuoti miškų pramonės liaudies komisariato personalą. Kadru kompleksavime pirmiausia buvo miškininkai Algirdas Matulionis, Povilas Kurys, A. Kadišas ir kt. Nepriklausomybės laikais medžio pramonė buvo privačiose rankose.

1944 m. liepos 13 d. Miškų ūkio gen. direkcija nustojo veikti ir miškų archyvai buvo evakuoti. 1944 m. rugpjūčio pradžioje minėjimi miškininkai buvo iš Maskvos atgabenti į Kauną ir tęsė kadru kompleksavimą. Iš gražintų į Kauną miškininkų pažinau tik Kvedarą ir Matulionį. Jie turėjo įtakos į Lietuvos miškų ūkio raidą daugelį metų. Kvedaras buvo medžio pramonės vadovas, o Matulionis nuo grįžimo į Kauną buvo Miškų ūkio ir pramonės ministru dar 1968 m.

Paminėsiu paskutinį su jais susitikimą. Tik okupavus 1940 m. Lietuvą, po kelių dienų atvykau į Kauną. Tuomet buvau Miškų departamento atstovu Viešvileje prie medžio pramonės. Kvedaras jau buvo Miškų dep-to direktorius. Su juo pasikalbėjimas buvo draugiškas. Atrodė, kad jis privengia Matulionio, nes patarė ano kabinetą nebūti iškalbiu. Su juo atsiskyres pagalvojau, kad jis esamose sąlygose Lietuvai žalos negalėtų padaryti. Panašios nuomonės buvo ir kiti miškininkai, kurie jį gerai pažinojo. Jis prieš tai buvo ten vieno skyriaus viršininkas — referentas.

Pasimatymas su Matulio-

Po gero žygio kojos smagiai jaučiasi. Priešais mūsų rajoną baigiami statyti šešiakampiai, kryžiaus formos namai. Kai baigs viską, dailiau atrodys, tik kiškiukai prarado savo gyvenvietes. Kartais matome, kaip nedidulis sutvėrimas ieško savo buvusio namelio, kuris nukentėjo praėjus sunkiems sunkvežimio ratams. Bet nieko! Susiras kitą! Ateina pavasaris ir tada pasirodys mažieji zuikiukai, vos kelių colių ilgumo, su mažytėmis ausytėmis. Gal tada žmonės net po kelis kartus į dieną eis pasivaikščioti... Pradės žydėti medžiai, krūmai atgaus savo spalvas. O tolimame horizonte kalnai žais su debesėliais. Virš pat Longs Peak kalno viršūnės, kaip kepurėlė, pakilęs ir dangaus mėlynė — mažutis apvalus debesiuokas. Už akimirkos jo nebėra. Sausas oras ir ten, o gal vėjas stipresnis. Po kiek laiko kitas debesėlis atsirado. Jaukus ir baltas. Dešimt minučių vėliau ir vėl tik nesibaigiantis mėlynas dangus. Kalnai keičiasi kas minutę, taip, kaip ir mūsų dienų papėdėje.

niu buvo oficialus. Man teko tik į keletą klausimų atsakyti, o visą laiką jis kalbėjo. Jis buvo vicedirektorius. Atsiskyres gavau įspūdį, kad yra oficialus, griežtas viršininkas. Jis dvejais metais anksčiau už mane baigė Aukšt. miškų mokyklą Alytuje. Jis, prieš bolševikams ateinant, buvo girininkas. Tai buvo neįprastai didelis šuolis karjeroje. A. Kvedaras jau senokai miręs.

Kiek jie padarė Lietuvai ir jos miškams žalos ar gero, spręsti negaliu, nes trūksta tam žinių. Bet žinoma, kad Matulionis, jau būdamas ministru, net savo kurso mokslo draugams miškininkams bei mokytojui, vežamiems į Sibirą nepadėjo. Ar jis negalėjo, o gal net nemėgino — nežinau.

Nuo okupanto grįžimo užtruko 13 metų iki nustatė centrinio organo vardą. Iki tol buvo keičiamas vardas bei priklausomumas net 4 kartus. Dabar vadinasi Miškų ūkio ir miško pramonės ministru. Ji pavaldi Sov. Rusijos ministerių tarybos Miškų ūkio komitetui, o respublikoje ministrų tarybai. Ministerijai vadovauja ministeris, skiriamas Maskvos, ir du pavaduotojai. Ministerija padalyta į dvi valdybas, 11 skyrių ir daugelį padalinių. Joje dirba daugiau kaip 200 žmonių.

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo Miškų departamentas, priklausantis Žemės ūkio ministerijai. Jam vadovavo direktorius, skiriamas, ministeriui pristačius, valstybės prezidento, vicedirektorius ir 8 m. skyriai. Jame dirbo 115 žmonių. Vietinė administracija yra irgi žymiai skirtinga. 1939 m., be Vilniaus krašto, buvo 45

gorsko Miškų pramonės ūkis buvo pervedtas Karijijos Liaudies ūkio tarybai. Be to, Miškų ūkiai liečia ne vien tik miškus. Yra net 11 tokių Miškų ūkių, kur priskirtas ir agronomas, inžinierius, veterinarijos specialistas, brigadierininkai, sandėlininkas bei apyskaitos darbuotojai.

Girininkijų bei eiguvų funkcijos yra panašios kaip buvo pirmiau. Tad matome, kad dabar administracinė struktūra yra per didelė ir komplikuota, ir dirbančio personalo per daug. Tas neveikia teigiamai nei į miškų ūkio intensyvumą, nei į rentabilumą.

Paminėtina, kad Sovietai, tik okupavę 1940 m. Lietuvą, nustatė dvigubą miško kirtimo normą — 6 mil. ktm. Tais metais buvo numatytas sumažintas miško kirtimas, nes, einant karui, mūsų medžio eksportas į Angliją, Olandiją, Prancūziją ir Belgiją buvo vokiečių užblokuotas. Tai gerai žinojo ir direktorius Kvedaras, bet, atrodo, okupantas jo nuomonės visai neklausė.

Grįžus bolševikams į Lietuvą, miškų kirtimas dėl partizanų veiklos ir darbo jėgos trūkumo buvo mažesnis, kiek jo priaugdavo. Tačiau didėjo ir pajėgė aprūpinti, kaip jie sako, vidaus reikalavimus. Neabejotinai yra mūsų medis ir eksportuojamas. Bet kiek, kokio formos ir kur — nežinome, nes eina per okupanto rankas, jo vardu — ir jo sąskaiton.

Grįžus bolševikams buvo kelerius metus aplėisti miškų želdymo darbai. Tik vėliau buvo atkreiptas į tai dėmesys ir skiriami tam fondai.

Dabar iškirsto medžio išvežimas iki sandėlių yra nelengvai sprendžiamas. Tam naudoja mechanines priemo-

Lietuviškas beržynas.

Nuotr. R. Rakausko

urėdijos, 315 girininkijų ir 2200 eiguvų. Dabar urėdijų ir urėdų pavadinimai panaikinti. Jų vietoje yra įsteigti 32 Miškų ūkiai ir 16 Miškų pramonės ūkiai. Jų vadovai vadinasi direktoriai. Pirmiau vid. urėdijos plotas buvo 19,351 ha. Dabar Miškų ūkis apima vid. 30,300 ha. plotą. Prie Miškų pramonės ūkių buvo priskirtos ir svetimos sritys. Tik 1961 m. Kliušino-

nes ir dar 1968 m. laikė 3500 arkių. Jie bijo palikti iškirsta medį miške pūti, ką padarė 1941 m. arba kas chroniškai kartojasi pačioj Sovietų Sąjungoj. Pagal dr. Erwin Buchholz ten 1927-1935 m. laikotarpyje buvo likę 10% arba 82,8 mil. ktm gamybinio medžio ir 68,7 mil. ktm malkų miške pūti.

Pirmiau Lietuvoje kirstą medį išveždavo žiemos metu

ūkininkai be vargo. Tai buvo jiems proga užsidirbti pinigų. Dėl žmonių kaltės buvo daroma miškui žala didelė. Savavališkas miško kirtimas buvo žymus. Pvz. 1948 m. buvo iškirsta net 39,400 ktm medžio. Nesusektų nusikalčių buvo 75%. Atrodo, kad eigučiai mažai jį tai kreipė dėmesio. Be to, partizaninė veikla turėjo daug įtakos.

(Bus daugiau)

Lemonto jaunimas, pamėgęs lietuvių tautinius šokus

ŽAIDIMAI IR RATELIAI

Mokytoja Eugenija Bogutienė parašė knygutę „Žaidimai ir rateliai vaikams“. Knygute pasakoti žodžiai, paaiškinti kaip žaidimai turi būti atlikti ir gaidos. Melodijas užrašė Nijolė Bogutaitė-Dėdinienė. Tai yra taip sukoordinuota, kad atsisakys, pasiskaityt ir vydyk. Sakyčiau, yra didelis įnašas išsivijęs lietuviams ir neturtingą pedagoginę literatūrą.

Gal neretas iš mūsų mielai prisimename žaidimus, kaip „Še, tau, žiedą“, „Nerodyk“, ar

„Katinas ant pečiaus tupėjo“ ir t.t., kuriuos net suaugę būdami žaidavom. O ypač mielai žaidžia vaikai ir su džiaugsmu bėga į ratelį.

Autorė nurodo tikrą kelią lietuvių tautinį pažinimą, tai darydama pradeda nuo mažų vaikų žaidimais. Jos parinkti rateliai yra dalis lietuvių tautosakos: vaikams suprantama kalba pasakojama apie Lietuvos esančius paukščius, žvėrelius, žmonių darbus ir kitus daiktus. Vaikai be didelių pastangų, žaidžiamieji praturtina savo skurdžią lietuvių kalbą, išmoka teisingai tarti ne tik žodžius, bet išsčius sakinius.

Įžanginiame žodyje autorė

Mūsų kolonijose Seattle, Wash.

Kovo 5 d. įvykusiame Lietuvių Bendruomenės susirinkime nariai išrinko naują LB valdybą ateinančias metams: Loretta Werner, Violeta Kuprėnaitė, ir Jaenette Norris – pirmininkės; Virginija Strasevičiūtė-Metz – vicepir.; Irena Blekytė – sekretorė ir

pabrėžė, kad tie žaidimai turi didelę pedagoginę reikšmę: moko koordinuoti judesius, lavina klausą sudaro progą kūrybai ir t.t. Tų galių lavinimą, toliau besimokydami, vaikai galės vystyti, bet niekur mokyklose nebegirdės apie būdingą lietuviams tautinę sanpratą, kaip tik lietuviškos mokyklose ar kai kuriose lietuvių organizacijose. Čia ir glūdi tiesa, kad lietuvių žaidinti reikia ne nuo viršaus, bet nuo pamatų.

Tėvai, kurie vaikus augina, mokytojai, kai kurių organizacijų vadovai turėtų „Žaidimai ir rateliai vaikams“ įsigyti, neskaitant kai kurių detalių trūkumų, „Žaidimų“ paaiškinimuose. Bet ir čia autorė nevaržo vadovų ir vaikų, gali laisvai pasirinkti judesius arba imitaciją.

Sveikintina su pasirodžiusia labai reikalinga knyga.

S. Vaitienė

PENSININKAMS AUTO APDRAUDA

Amžius 62 iki 80 metų
PUSMEČIUI
\$108.00 Chicagoje
\$87.00
Cicerijoje
(15/30/10/UM)
6529 So. Kedzie Avenue
J. BACEVIČIUS, 778-2233

ADVOKATŲ DRAUGIA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
6606 So. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:
Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro
Šeštadieniais pagal susitarimą

GUDŲ ŠVENTĖ IR PARODA

Veiklesnieji Chicagos gudai kovo 24 d. buvo susirinkę Regency salė, 5319 W. Diversey, paminėti Gudijos nepriklausomybės paskelbimą. Gudija buvo pasiskelbusi nepriklausoma 1918 m. kovo 25 d. Tai įvyko Minske. Laisvosios Gudijos kūrėjai buvo Lastouski, Krečuski, Zacharka, Jezavitau. Lietuva buvo viena iš pirmųjų pripažinti Gudijos nepriklausomybę. Ir daugiau Europos valstybių buvo Gudiją pripažinusios de facto ar ir de jure. Tačiau greit Gudiją pasidalino Sovietų Sąjunga ir Lenkija. Jos egzistavė vyriausybė su Krečuskiu ir Lastouskiu buvo įsikūrusi Lietuvoje, Kaune. Vėliau dalis ministrų išvyko į Pragę, o Jozas Voronka buvo pasilikęs gudų ministru Lietuvoje.

11 stambių gudų miestų herbu. Įdomu, kad net šėsių jų herbai yra mūsiškis Vytiš: Minkso, Vitebsko, Smolensko, Polocko, Miscislavo ir Bierascie miestų. Tai vis rodo gudų istorinį ryšį su Lietuva. Parodoje išstatytas paveikslas ir aprašas Franciško Skorynos (1485-1540) turėjusio spaustuve Vilniuje. Jis čia išleido Šv. Rašto knygas, kurios buvo pirmosios Lietuvoje spausdintos knygos. Buvo gydytojas, daktaro laipsnį gavęs 1512 m. Paduvoje.

Gudai dabar vartoja dvejopą alfabetą – kirilicą ir lotynišką, tačiau okupantai rusai juos verčia daugiau vartoti rusiškas kirilicos raides.

Parodoje išstatyta spalvingų audinių, velykinių margučių, lėlių su tautiniais drabužiais, pašto ženklų iš nepriklausomybės laikotarpio, net jų išleistų vokių su Vyčiu. Nors gudų yra ir Vilniaus apylinkėse, bet išsiviję gudai veikėjai, pagerbdami lietuvių nusistatymą, niekur parodoje nereiškia pretenzijų į Vilnių.

Gudų nepriklausomybės minėjime Chicagoje invokaciją sukalbėjo jų katalikų vyskupas Vladimir Tarasevič. Buvo sugiedotas Gudijos himnas, kurio pirmas posmas sako:

Chicagoje gyvena apie 50.000 gudų kilmės žmonių, o JAV-se gal apie pustrėčio milijono, bet daugelį jų savinasi rusai. New Yorke leidžiamas gudų laikraštis „Bielarus“. Veikia gudų Mosklo ir meno institutas, kuris leidžia žurnalą „Zapisy“. New Yorke yra gudų mokyklų, šokių grupių. Apie 75% gudų stačiatikiai, o katalikų apie 20%. Chicagoje veikia gudų koordinacinis komitetas, kuriame daug veiklumo parodo dr. Vytautas Romuk ir jo žmona Vera. Ji tremtyje yra lankiusi lietuvių gimnaziją ir puikiai kalba lietuviškai. Jų adresas 3348 N. Oleander, Chicago, IL 60634.

Minint Gudijos nepriklausomybės paskelbimą, daugiausia Romuk šeimos rūpesčiu Chicago miesto rotušėje kovo 25 d. buvo surota paroda, kuri tęsis iki kovo 29 d. Parodoje išstatyta

Išsėisime stipriomis gretomis. Savo laisvoji gimtoji erdvė; Lai su mumis bus Amžinoji Valia, Chicago, IL 60634.

O prievartai mes duosim atkirtį.

Himne minima ir jų vėliava: balta, raudona, balta. Chicagoje yra dvi gudų parapijos: katalikų ir stačiatikių.

J. Pr.

Gediminas Morkūnas – izdininkas. Metinę gegužinę nutarta ruošti sekmadienį, liepos 14 d., Farrel-McWhirter Parke, Redmonde.

Providence, R.I.

— LB Providence apylinkėje dar gauta stambesnių aukų Vasario 16-sios minėjimo proga: Eleonora Čiocienė (Ciocys) 100 dol. ir kun. Izidorius Gedvila, Šv. Kazimiero Lietuvių parapijos klebonas, 40 dol.

LB apylinkės valdyba dėkoja visiems aukotojams.

A. V.

NEW WARSAW

6250 W. 63rd St. — 586-0410
Polish-American Smorgasbord. Dinner Special Every Friday, Saturday And Sunday. All You Can Eat \$5.99
Make Easter Sunday Reservations Now

INCOME TAX SERVICE

Turintis ilgų metų patyrimą
Pranas G. Meilė, CPA
2649 West 63 Street
Chicago, Ill. 60629
Tel.: Raštinė — 776-5163
Namų — 636-5347

PLATINKITE "DRAUGĄ".

A prize-winning, critically acclaimed Lithuanian Novel
THE BROTHERS DOMEIKA • Liudas Dovydenas
Translated into English by Milton Stark
After the remaining reserves are sold this book will become a collector's item on a rare book shelf. This is your last chance to acquire a copy of the 1976 First Edition.
Available from Milton Stark, 1642 Ocean Avenue, Santa Monica, CA 90401
Hard cover, 233 pp., \$15.00, incl. postage.

SUVAME AVIES IR KITOKIUS KAILINIUS ĮVAIRIŲ STILIŲ, PAGAL UZSAKYMĄ

Taip pat suvame iš avies kailių gabalų vaikams kailinius. Mūsų specialybė yra pataisyti ar pakeisti jūsų kailinius bei gaminti naujus įvairius kailinius švarkus ir paltus.

FAMILY FURS

4171 S. Archer — 847-4027
Atidara kasdien nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro.
Atidara sekmadienį nuo 12 iki 2 val. popiet.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206
RŪPSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SĄDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atidara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

"Amber Holidays"

1985 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ Iš Bostono ir New Yorko

RUGPIŪČIO 21 d. — 10 DIENŲ LIETUVOJE \$1675.00

Balandžio 17	— \$1135.00	Liepos 22	— \$1706.00
Gegužės 8	— 1135.00	Liepos 31	— 1465.00
Gegužės 8	— 1395.00	Rugpiūčio 6	— 1698.00
Gegužės 14	— 1368.00	Rugsėjo 3	— 1679.00
Gegužės 27	— 1389.00	Rugsėjo 18	— 1212.00
Birželio 10	— 1692.00	Rugsėjo 23	— 1173.00
Birželio 19	— 1401.00	Spalio 1	— 1279.00
Liepos 17	— 1514.00	Gruodžio 26	— 1309.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai. Registracijos, informacijos reikalai skambinkite

1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, P.O. Box 116, South Boston, MA 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS ir ALBINA RUDŽIŪNAS

Norintiems atsiųsti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to change.

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėtis už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8854

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarde ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

ELEKTROS

ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
4514 S. Talman Ave. — 927-3559
KLAUDIJUS PUMPUTIS

PROGOS — OPPORTUNITIES

Parduodama maisto krautuvė su pilnu inventoriu. Gerai veikiantis bižnis puikioje vietoje. Kreiptis į savininką nuo 8 v. r. iki 7 v. v. (angliškai) — tel. 581-6120.

REAL ESTATE

Marquette Parke — 66-os ir Rockwell apyl. parduodamas gražus mūr. bungalas. 4 miegamieji, 2 vonios, pilnas rūsys, plus 225 dol. pajamų iš nuomininko Skambinkite JO-DAN, tel. 423-4663.

Cicero — Boulevard Manor

Savininkas parduoda 6 kamb. mūr. namą — "raised ranch".
3 miegami. Spintelės virtuvėje, "dinetėje", indams plauti maš. Centr. oro vėsinimas. 2 vonios. Puikiai įrengtas rūsys su "radiant heat" šildymu. Didelis baras su vandeniu. Sominis įvaziavimas į 2 1/2 mas. mūro ir raudonmedžio garažą. Puikus šeimos namas. Turite pamatyti. Skambinkite (angliškai) —
Tel. 863-0069 arba 656-3339

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 5 kamb. butas 2-me aukšte. Marquette Parke. Jokių gyvuliukų. Skambinti 476-1654

Isnuom. didelis 4 kamb. (1 miegamo) apšildomas butas, 66-os ir Campbell apyl. Tik suaugusiems. Pečius ir šal. duvotas. 285 dol. mėnesiui, plus užstatas. Skambinti — 247-2437 arba 284-2917.

HELP WANTED VYRAI

Ieškomas pensininkas — duodamas kambarys su galimybe naudotis virtuve, už lengvą pavalyimą 4 kambarių buto vieng. kart savaitėje, arba maža nuoma, 15 dol. į savaitę, Pompano Beach, Floridėje, prie jūros — vienas biokas nuo Atlanto Skambinti tel. 1-305-782-0395.

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga moteris prižiūrėti vyresnio amžiaus moterį. Gyventi vietoje. Arba ateinanti. 63-čios ir Pulaski apylinkėje. Skambinti 585-5671

MISCELLANEOUS

VALOME

KILMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
BUNYNS
Telef. — RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli mieste leidimai ir pilna apdrauda.
Priimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood 254-7450
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

A. VILIMAS

MOVING
Apraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijal, Stereo ir Oro Vėsintuvai
PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100
Perskaitę "Draugą" duokite kitiems pasiakaityti.

REAL ESTATE

WILLOW SPRINGS
Immaculate — related 3 unit residence. 1 block from Forest Preserve. \$139,900.

Willow Springs/Burr Ridge area 1/4 acre lots with Chicago water and sewer. \$37,900 each.

WILLAS & ASSOC.

839-8455
Savininkas parduoda 2-jų miegamų, 2-jų vonių "condominium" butą gražioje Oak Lawn apyl. Antrame aukšte su balkonu. Arti krautuvų, mokyklų, susisiekimo ir ligoninės. Skambinti po 7 val. vakaro 636-2449

ŠIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public
2951 W. 63 St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga
6600 S. Pulaski Rd.
Tel. 767-0600

ATDARAS APŽIŪREJIMUI

SEKMAID NUO 1 IKI 4 VAL. POPIET
5057 S. Knox. Naujas 3-jų butų po 3 miegamus, o savininkui su 1 1/2 vonios. Priedai. 1/2 bloko iki Archer autobusų. Skubėkite pamatyti.

NO. 223. 61-os ir Kedvale apylinkė.

3-jų mieg. mūrinis. Valgomasis. Daug spintelių virtuvėje. Pilnas rūsys, 2 maš. garažas. "4 appliances". Arti autobuso ir krautuvų. Skambinkite dabar.

NO. 205. Giminingom šeimos gyventi

— 65-ta ir St. Louis apyl. Naujesnis mūr. bungalov su trimis miegamais 1-me aukšte. Karališko dydžio virtuvės su daug mod. spintelė. 4 kamb. butas giminingai šeimai arba išnuomoti pajamoms, 2 maš. garažas. Naujesnis stogas, potvynio apsauga. Arti autobuso, krautuvės, mokyklos. Ne paprastas pirkiny už žemą kainą. Skambinkite dabar.

NO. 186. 7 kamb. — 54-ta ir Pulaski

4 karališko dydžio miegamieji. 2 modernios vonios. Namas 23 m. senumo. Modern. med. spintelės. Įrengtas rūsys. Naujas stogas, centr. pečius, ir alumin. papuošimai. Arti autobuso ir Jewel krautuvės ir Šv. Turibus bažnyčios. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pas skambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarąs. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Nemokamam namo įvertinimui ir greitam pardavimui skambinkite

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

Kaunas. Rotušės aikštės restauruotas kampelis.
Nuotr. M. Sakalauskas

CHICAGOS ŽINIOS

MIESTO ŠOFERIAI

Chicago turi 6000 šoferių savo susisiekimo priemonėms. Tarp jų 11 proc. moterys.

KELTUVŲ PRIEŽIŪRA

Chicago pigių butų valdyba už 7 mil. dolerių samdo Georgijos valstijos firmą, kad prižiūrėtų ir tvarkytų keltuvus.

PRIS RIEBŲ MAISTĄ

Illinois kovai su vėžio liga padalinys sustiprins akciją tikinti gyventojus, kad mažiau valgytų riebaus maisto, kaip steikai, ledai, o daugiau valgytų vaisius, daržoves, sėlenų turintį maistą. Apie 100,000 savanorių talkininkų dalins atitinkamus lapelius po namus.

PERTVARKYS ENCIKLOPEDIJĄ

Encyclopedia Britanica nusprendė iš pagrindų perdirbti savo ligšiolinius toms, paruošiant naują laidą. Visas perredagavimas kainuos 24 mil. dolerių, neskaitant spausdinimo išlaidų. Enciklopedija 32 tomų. Kai buvo perredaguota prieš 11 m., tas darbas kainavo 32 mil. dol.

Pranas Domšaitis

Elsa Verloren Van Themaat
Vyr. redaktorius — Charles Du Ry
Albumo formato dail. Prano Domšaitis darbu reprodukcijų knyga su Elsa Verloren Van Themaat išsamu įvedu į dailininko asmenybę ir kūrybą. Išleista 1976 m. Cope Town, South Africa, South African National Gallery. Antroji laida išleista 1984 m. Lietuvių Dailiojo Meno instituto, Lietuvių Fondo padalinio, išleistas. Liuksemburgis leidinys. Graži dovana bent kuriomis progomis. Kaina su persiuntimu 26 dol. Užsakymus siųsti "Draugo" adresu.

Bolševikų nužudyti šauliai

Juozas Prunskis
Šioje knygoje aprašyta apie 400 šaulių, kuriuos nužudė bolševikai. Daug nuotraukų. Išleido Lietuvių Šaulių s-ga tremtyje centro valdyba 1982 m. Viršelį ir aplanką piešė dail. Juozas Trišys. Spausdino "Draugo" spaustuvė. Kaina su persiuntimu \$6.00.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd St. Chicago, IL 60629

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR Saldytuvus
Kreiptis į Hermann Deckų
Tel. 585-0224 po 5 val vakaro
Kalbėti lietuviškai

KOMPIUTERIS AERODROME

O'Hare aerodrome bus įtaisytas kompiuteris, kuris kainuos 3,4 mil. dol. Juo bus kontroliuojama, kad nebūtų nusukamas mokestis už automobilių statymą. Dabar esą pasisavinama tūkstančiai dolerių kasdien.

ORDINAI TEATRUI IR BALETUI

Linkolno akademija apdovanojo ordinais penkis pasižymėjusius Illinois žmones. Be kitų, Linkolno ordinais pagerbti Lyric operos Chicagoje vadovas Ardis Krainik ir Chicago operos baleto grupės steigėja Ruth Page.

PASAULIO VARGUOMENAI

Chicago katalikai suaukijo 485,000 dol. šalpai badaujančių Etiopijoje, Tailandė ir Centrinėje Amerikoje. Tokį čekį kardin. Bernardin įteikė Katalikų šalpos organizacijai.

NAKTYS BE BEISBOLO

Teismas nusprendė, kad draudimas Wrigley stadione naktimis naudoti šviesas nėra priešingas konstitucijai. Tribune bendrovė, kuri yra savininkė Cubs komandos, norėjo draudimą nuimti, kad galėtų turėti beisbolo rungtynes naktia. Apylinkės gyventojai tam priešingi.

GRAŽINS KAUKES

Chicago Meno institutas gražins Hopi indėnams apeigines kaukes, kurias buvo įgijęs iš privataus pardavėjo. Paaikškėjo, kad jos buvo pavogtos.

DAUG UŽDIRBO

Chicagoje savo centrą turinti Beatrice bendrovė ketvirtą metų ketvirtį pelno turėjo 176 mil. dol. Ji gamina chemikalus, pyragaičius, kepinius ir kitus maisto produktus bei dirba odos gaminius, net turi ir grafikos meno skyrių.

SUDEGĖ ŠOFERĖ

Sunkvežimio vairuotoja Janet M. Ogen, 28 m., užsidegė bevaivuodama mašiną 53 kely, netoli Joliet. Degant jos drabužiams, ji išsoko ant kelio. Sunkvežimis nuvažiavo, kol atsidūrė griovy. Vairuotoja apdegė mirtinai. Tiriama nelaimės priežastis. Nelaimė įvyko vėlai trečiadienio kovo 27 d., naktį.

AUTOMOBILIO ISLAIDOS

Hertz bendrovė paskelbė apskaičiavimus, rodančius, kad Chicagoje mažiausio automobilio išlaikymas (įskaitant pirkimo kainą, apdraudą, taisymus, gazoliną) metams kainuoja 4,230 dol., o didelės mašinos išlaikymas metams — 6,902 dol. Automobilio išlaikymo brangumu Chicago užima 5-tą vietą JAV-se. Chicagoje mažiausiu automobiliu važinėjant, mylia kainuoja 52 centai.

AUTOBIOGRAFINIS FILMAS

Facets Multimedia teatras dabar rodo filmą „Shivers“, laimėjusi premiją. Ji sukūrė lenkų filmų gamintojas W. Marczewski. Filmas autobiografinis, primenantis Stalino laikais areštuotą jo tėvą, istorijos mokytoją. Filme išryškinama komunistų prievarta.

APMOKAMA TELEVIZIJA

Pasirašyta sutartis su Denverio Tele Communications bendrove, kad ji įves apmokamą televiziją Chicago paežerėje, tarp Howard ir 51-mos gatvės. Čia ją galės gauti 280,000 butų. Tai jau penka tos rūšies sutartis su bendrovėmis. Numatoma, kad įrengimai bus baigti 1989 m. Gyventojai tada galės naudotis 60-čia kanalu.

ADVOKATŲ PATARIMAI

Illinois generalinio prokuroro rūpesčiu Chicagoje, 174 W. Randolph Str., atidaryta advokatų įstaiga, kuri duos patarimus senimui, invalidams, nukentėjusiems nuo nusikaltimų ar apgavysčių.

AKVARIUME

Chicago Akvariumas, 12-ta gatvė prie ežero, kovo ir balandžio mėnesiais bus atidarytas nuo 11 v. r. iki 5 v. v. Įėjimas 2 dol., vaikams 1 dol., senimui 50 ct. Akvariume bal. 6, 7, 13, 14, 20, 21, 27 ir 28 dienomis visą dieną bus rodomi filmai iš įvairių kraštų ir vietų.

ILGAI SERGANTIEJI

Illinois gubernatorius Thompson sudarė 13-kos asmenų medicinišką komisiją ištirti, kaip pagerinti likimą pacientų, kuriems reikalinga ilga mediciniška globa. Komisijos veiklai finansuoti paskirta 1,25 mil. dol.

IŠKRITO IŠ 18-TO AUKŠTO

Robertas Vasquezas, 18 m., iškrito iš 18 aukšto Chicago East Apartments viešbučio, 11 W. Division St. Atsidaužė į stovinčio automobilio stogą ir išliko gyvas. Nugabentas į Northwestern ligoninę. Policija sako, kad matomai jis tada, kovo 28 d., gerė sėdėdamas atvirame lange.

DESIMTIES METŲ MIRTIES SUKAKTIS

JURGIS JAKUBONIS

Mirė 1975 m. kovo m. 29 d.
Palaidotas balandžio 2 d. Lietuvių Sv. Kazimiero kapinėse.
Savo vyro A. J. JURGIO brangiam atminimui skiriu aukas Lituanistikos katedrai, spaudai ir kt.
Žmona STASE

EVANSE-VANAUSKAS

Laidotuvių direktoriai
9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)
Laidotuvių koplyčia
Koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiestuose
TEL. — 422-2000

EUDEIKIS

Laidotuvių direktoriai
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-1

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNOS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1985 METAIS

	New Yorko/	Bostono
#1 Gegužės 13 iki 28 d. (10 dienų Vilniuje)	\$1425.00	\$1300.00
#2 Birželio 15 iki liepos 1 d. (6 dienos Romoje)	2055.00	1855.00
#3 Liepos 08 iki liepos 19 d.	1735.00	1560.00
#4 Liepos 14 iki liepos 26 (Dainų šokių šventė)	1860.00	1700.00
#5 Liepos 21 iki rugpjūčio 02 d.	1860.00	1700.00
#6 Rugpjūčio 04 iki rugpjūčio 17 d.	1775.00	1615.00
#7 Rugpjūčio 19 iki rugpjūčio 28 d.	1585.00	1425.00
#8 Rugpjūčio 16 iki rugsėjo 30 d. (10 dienų Vilniuje)	1675.00	1500.00
#9 Spalio 07 iki spalio 21 d. (10 dienų Vilniuje)	1265.00	1135.00

Yra dar specialių ekskursijų (sportininkų, gydytojų ir kitos); asmenys kvalifikuoti toms kelionėms prašomi kreiptis dėl smulkesnių informacijų.

Informacijos ir registracija:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU,
9727 South Western Avenue,
Chicago, IL 60643.
Tel. (1-312) 238-9787

ALL AIR FARES AND PRICES SUBJECT TO CHANGES AND INCREASES

VEDA KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30—9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.
St. Petersburg: šeštadieniais, 12:30—1:00 val. p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.
Address: 2646 West 71st Street — Chicago, IL 60629. Telefonas: (312) 778-5374 arba 438-6035.

Mūsų mylimam kaimynui ir draugui
A. J. JONUI GAUŠUI mirus,
didelio liūdesio prislėgtą skausmo jo mylimą žmoną DAI-VĄ, motinėlę ELZBIETĄ, BROLĮ, GIMINES ir ARTI-MUOSIUS giliai ir nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liū-dime.

JONAS KRISCIŪNAS
ir šeima: ALGIRDAS, KĖSTUTIS
VYTAUTAS, MINDAUGAS ir AUSRA
KRISCIŪNAITĖ-PADALINO

Pasaulinio garso čiurlionisto Aleksio Rannito

Čiurlionio monografija anglų kalba
MIKALOJUS KONSTANTINAS ČIURLIONIS
LITHUANIAN VISIONARY PAINTER

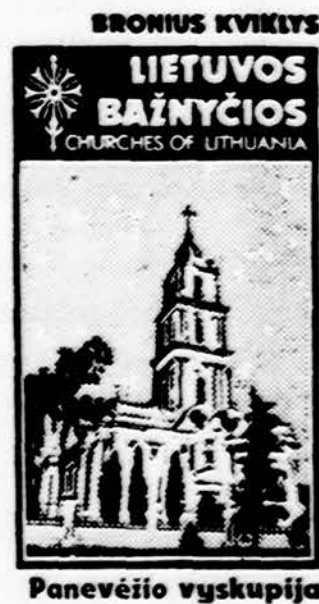
Akademinis, reprezentacinis ir dovaninis leidinys su spalvotomis ir nespalvotomis Čiurlionio paveikslų nuotraukomis.

Išleido Lithuanian Library Press, Inc. Chicagoje. Monografija gaunama ir „Drauge“. Kaina 25 dol., su persiuntimu 26 dol. 50 centų.

Panevėžio vyskupija

Siame IV tome aprašyta Panevėžio vyskupijos bažnyčios, koplyčios, kapinės, varpinės, paminklai. Aprašomi vyskapai, valdytojai ir kunigai. Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai veikalui daliai. Dauguma bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukos čia skelbiamos pirmą kartą.

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto. Pousnus, gerai paruoštas leidinys: 532 psl., kietais viršeliais. Išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press). Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Panevėžio vyskupija

DARIUS-GIRĖNAS

1983—1983

E. JASIONO paruošta knyga - albumas apie žymiuosius lietuvius Atlanto nugalėtojus - lakūnus S. DARIŲ ir S. GIRĖNĄ jau išėjo iš spaudos. Leidinys gausiai iliustruotas, paruošta angliškai ir lietuviškai, didelio formato, 264 psl., kieti viršeliai, gražiai išleista. Tai vertinga dovana kiekvienai progai. Kaina su persiuntimu 27 dol.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda \$1.75 valstijos takų.

APLINK MUS

x Ko laukiama iš šeimos, lit. mokyklos ir visuomenės, siekiant išlaikyti lietuvių? Šiuos klausimus svarstys JAV LB Švietimo tarybos rengiamas simpoziumas balandžio 14 d., per Atvelyki, Jaunimo centre. Visi kviečiami dalyvauti ir ir pasisakyti.

x Tradicinį Velykų stalą ruošia Lietuvių moterų federacijos Chicago klubas balandžio 14 d. Klubui pirmininkauja Jolanda Kerelienė. Visuomenė kviečiama dalyvauti.

x Muz. Arvydas ir sol. Paltinai, gyvenę Vakarų Vokietijoje, paruošę naują pramoginių dainų repertuarą, atvyksta į JAV. Balandžio 14 d. bus Miami, bal. 17 d. St. Petersburgo ir balandžio 21 d. Chicagoje, Jaunimo centre. Arvydas Paltinas, Vasario 16 gimnazijos muzikos mokytojas, lankydamsis JAV, padarys pranešimus apie gimnazijos veiklą.

x Tėv. Jonas Kubilius, S.J., atvyksta iš Montrealio pravesiti Akademiniui Skautų sąjūdžio Velykines rekolekcijas. Rekolekcijos įvyks balandžio 4, 5, ir 6 d. Jaunimo centre. Visi sąjūdžio nariai ir jų šeimos raginami kuo skaitlingiau rekolekcijose dalyvauti.

x Kad lietuvių kultūrinė veikla būtų gyva, šių metų Lietuvių Operos pastatymo išlaidas sumažino Mečys ir Valerija Šimkai su 200 dol., Marytė ir Leopoldas Kupcikevičiai 200 dol., Prudencija ir Stays Jokūbauskai 150 dol., Salomėja Nėdienė 150 dol., Vytautas Peldas 150 dol., dr. Kostas Jablonskis 100 dol., Pranas ir Joana Budininkai 100 dol., sol. Roma Mastienė 100 dol., dr. Jonas ir Joana Valaičiai 100 dol. Visiems šiems Operos mecenatams reiškiami nuoširdžių padėkų.

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747.

x Nida Delikatesai, 2617 W. 71 Street, Tel. 476-7675. Be kasdieninių sveikų ir skanių valgių — Velykų stalui turėsime raguolių, paskų, babkas ir įvairių skonių tortus, taip pat beržo šakas, ežiukus ir margučius. Įvairių rūšių mėsos, žuvies ir silkio patiekalus. Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 8 val. vak. Uždaryta sekmadienį ir pirmadienį. Didįjį šeštadienį atdara iki 6 val. vak.

x ir K. Lietuvninkai (sk.) x Medžio rankdarbių švenčių dovanoms sukurtų „Litanicos“ tunto skautų tėvelių ir vadovų, galima įsigyti nuolatinių skautų rėmėjų Marytės ir Leopoldo Kupcikevičių Talman Deli krautuvėje, 69-ta ir Talman gatvių kampas. (sk.)

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. (sk.)

ARAS
Daugiau ir taisyti visų rūšių
STOGUS.
su ankstyvu patvirtimu ir
uždarstyti Pats prižiūriu darba
ARVIDAS KIELA
737-1717

x Į rašytojos Birutės Pūkelevičiūtės dailiojo žodžio popietę, kuri bus Šv. Antano parapijos salėje Atvelykio sekmadienį tuoj po sumos, LB Cicerio apylinkės valdyba kviečia atsilankyti ne vien tik Cicerio gyventojus, bet ir svečius iš arti ir toli.

x PLB Fondo taryba susirenka posėdžio šį šeštadienį, kovo 30 d., savo būstinėje Chicagoje. Posėdžio tikslas — parengti planą ir įgyvendinti šiemetams paskelbtą Lituanistikos katedrai telkti lėšų vajeus užbaigimą. Telieta surinkti šiek tiek daugiau negu 200,000 dol.

x Rūta (Garūnaitė) ir Danelius Sulai susilaukė pirmagimio sūnelio, kuriam vardą parinko Andriukas. Motina ir kūdikis jaučiasi gerai. Vaidiukai džiaugiasi dr. Ona ir dr. Albinas Garūnai ir Patricia bei Raimundas Sulai.

x Prof. dr. Marija Ramūnienė, Ottawa, Kanada, apmokėdama kitas sąskaitas pridėjo 57 dol. dienraščio stiprinimui su tokiu priedu: „Linkėjimai ir sveikinimai „Draugo“ deimantinio jubilėjaus sulaukus. Dievo pagalbą Jūsų didžiuosiuose darbuose“. Dėkojame už auką ir linkėjimus.

x Skubiai reikalingas Stasio Raštikio atsiminimų III tomas. Mokėjimo gerą kainą. Skambinti: 585-9500 ir prašyti reikalų vedėją.

x V. Z. Viskanta, Rolling Hills Estates, Kalifornijoje, Mūsų bendradarbis, rėmėjas, kartu su prenumeratos pritaikymu 1985 metams atsuntė visą šimtą dienraščio paramai. V. Z. Viskantą įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už mielą auką tariame nuoširdžiai ačiū.

x Išskomas jaunuolis — lengvam dviejų valandų darbu nuo 3 val. p. p. iš Marquette ar Gage Parko apylinkės. Skambinti „Draugui“ 585-9500.

x Giesmių vakaras — su naujų vargonų pašventinimu įvyks ateinančių Vėlykų sekmadienį, kovo 31 d., 5 val. Tėviškės bažnyčioje, 6641 South Troy Street. Bus paminėta J. S. Bacho 300 metų gimimo sukaktis: Muz. Arūnas Kaminskas vargonais išpildys eilę J. S. Bacho kūrinių, choras, vadovaujamas Alberto Paulikaitis, Vyrų choras, duetai, solistai ir muz. Asta Šepetytė fleita. Laisva auka. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Po koncerto bendras stalas parapijos salėje. (pr.)

x Lietuvaitės studentės norinčios per vasaros atostogas dirbti lietuvių senelių namuose gali kreiptis šiuo adresu: Matulaitis Nursing Home, Thurber Rd. Putnam, Ct. 06260. (sk.)

x Babkos — tai mūsų specialybė! Riešutiniai tortai, napolonai — niekur tokių negausite, tik pas Venta Deli. Paršiuo vyniotinis, šviežios dešros, kugelis, bulviniai kukuliai ir daug neišvardintų aukščiausios kokybės namie gamintu maistu. Tel. 476-4622. Venta Deli, 2419 W. 69 Street — Lithuanian Plaza Court. (sk.)

x Nuperkame automobilių ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreipkitės į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787. (sk.)

x Akiniai siuntimui į Lietuvą. Kreipkitės į V. Karosaitę — Optical Studio, 2620 West 71 Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas 778-6766. (sk.)

Americans for Due Process suruosto kovo 16 d. Boston College Law School prelegentai. Pirmoji eilė iš k. d.: adv. Charles Trippe, kun. Valkavičius, adv. Neil Hartzell (visi iš Bostono), adv. David E. Springer (Chicago); antroji eilė: Rad Artukovič (Los Angeles), adv. Ivars Berziņš (N.Y.), ADP koordinatorė Rasa Razgaitienė (N.Y.), dr. Romas Vaštoka (Toronto) ir adv. Povilas Žumbakis (Chicago).

Nuotr. Fred Thornell

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LIET. MOT. FED. CHICAGO KLUBO VEIKLA

Liet. Mot. Fed. Chicago klubo du paskutiniai susirinkimai praėjo darbingoje nuotaikoje. Vasario 24 d. susirinkimą pradėjo pirm. J. Kerelienė, sekretoriaus S. Kerelytė, Kerelienė pakvietė Ritą Likanderę pasidalyti mintimis apie Vasario 16 ir jos reikšmę jaunimui. Rita priminė, kad net ir per jos trumpą amžių daug kas keičiasi. Pradžioje ją tėvai vežė į lituanistinę mokyklą, neleidami šeštadieniais ilgai pamiegoti, ir sekmadieniais į skautų sueigas, ar tautinių šokių repetitijas, o dabar važiuoja pati su malonumu ir veda jaunesnius

x Stasys Antonaitis, Chicago, Ill., Juozas Stankus, Madison, Wisc., lankėsi „Drauge“ ir įsigijo įvairių leidinių. A. Smeltorius, Gembrook, Vic., Australija, užsisakė naujausių leidinių už didesnę sumą.

x Inž. Juozas Briedis, Chicago, Ill., pratęsdamas „Draugo“ prenumeratą atsuntė ir 22 dol. dienraščio paramai. Inž. J. Briedis skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką labai dėkojame.

x Viktoras Gražulis, Toronto, Kanada, Jonas Karka, Islington, Kanada, pratęsdami prenumeratas pridėjo ir po didesnę auką. Labai ačiū.

x Įvairiomis progomis mūsų mieli skaitytojai atsuntė po 10 dol. aukų: I. Bumelis, Joseph Briedis, Jonas Paltarokas, Pranas Ramonaitis, G. Leskauskas, B. Juodelis, V. Karalis, John Petrakis, R. Kreivėnas, K. Razma, Sofija Holiusa, D. Sturmer, R. Petkocienė, R. Česonys, Mečys Buzėnas, Mr. & Mrs. S. Jameikis, Rev. V. Katarskis, Leonardas Dargis, James White, Jonas Zubavičius, Antanas Grudzys, E. Pocius, A. Baleišis, Barbara Liutikas, P. Andrejauskas, Vincas Apavičius, Mečys Aukštulis, L. Barauskas, L. Biknevičius, Mrs. Veronika Dubickas, K. Gečienė, Ant. Gedgaudas, S. Gliozeris, M. Gurėnas, E. Juodėnas, S. Kasnickas, A. Kiudulas, Liuda Koviene, S. Laniauskas, Jonas Litvinas, A. Markelis, Ona Martinkus, E. Matulaitis, A. Mickevičius, A. Numgardis, Stan Paškauskas, A. Petravičius, Vincas Rastekis, Ona Raštikis, V. Ruseckas, Marija Salucka, R. Senkus, Jonas Musteikis, Val. Balčiūnas, R. Šliažas, V. Trumpa, Marija Tureckas, S. Untulis, J. Vailokaitis, Jean Vėlūnas, V. Vasiliauskas, A. Vilkas-Stokus, Mar. & Mrs. R. Viskanta, Leontina Zaviskas, A. Žitkus.

už save lietuviškuoju keliu. Pabaigai S. Kerelytė padėklavo patriotinį K. Inčūros eilėraštį. Susirinkime buvo nutarta paaukoti 100 dol. veiklai prieš OSI stiprinti.

Kovo 10 d. susirinkimą pradėjo pirm. J. Kerelienė, sekretoriauti pakvietė J. Valdienę. Pagrindinis susirinkimo tikslas — tinkamai pasiruošti Vėlykų stalui. Šis pobūvis tapęs gražia tradicija ir visuomenės mieliai palaikomas. Po išdininčės A. Paškienės pranešimo, parengimui vadovė M. Macevičienė susirinkusių prašė talkos — maistu, pinigais, darbu, kad gerai pavyktų paruošti Vėlykų stalą. Narės išklausejos M. Macevičienės pranešimo ir prašymo žadėjo uoliai aukoti maistu ir pinigais. Valdybos narės apsidėjo didele duokle, kad palengvintų kitoms. Taigi Atvelykio sekmadienį, balandžio 14 dieną, suruosim vėlykinių stalą. Atėję į Tautinius namus patys tu įsitikinsit. Stalus papuoš A. Paškienė, ji visuomet turi gerų idėjų. Pirminiškė J. Kerelienė pranešė, kas buvo iki šiol padaryta, dalyvauta susirinkime prieš OSI veiklą. Susirinkimą šaukė dvi jaunos energingos lietuvaitės R. Dapkutė ir D. Petkūnaitė, Young Americans for Human Rights sąjūdžio vardu. Parašytas laiškas ukrainiečių atstovai, tikslu atnaujinti nutrikusius ryšius. Pasiūsta užuojauta tos pačios ukrainietės adresu, mirus ukrainiečių metropolitui. Buvo sukvietas abiturientų tėvų pasitarimas, į kurį, deja, atvyko tik 4 motinos, ir automatiškai pakliuvo į pagalbinių komitetą padėti suruošti abiturientų balių gegužės 5 d. Sabre Room patalpose. Negi visose aukštesnėse mokyklose (high school) Chicagoje ir apylinkėse tik keturi jauni žmonės baigia? Ar taip tėvams neįdomu?

Gegužės 19 d. numatoma kultūrinė popietė su visuomene, ir dr. Balukas žadėjo pakalbėti visiems labai rūpimu klausimu. Numatėm birželio 23 d. važiuoti į Michiana Shores. Susirinksim rugsėjo 15 pasižiūrėti filmo iš Australijos. Tuoj po to spalio 20 d. Derliaus šventė. Lapkričio 17 numatėm staigmeną — koncertą, ir gruodžio 8 užbaigsim 1985 metus susirinkimu su vakariene.

Tuo pačiu norim pasveikinti naujas nares, kurios paskutini metų bėgyje įsijungė į Federacijos eiles: dr. V. Kelertienė, D. Kučėnienė, A. Kiaučūnienė, J. Liutikienė, A. Lietuvninkienė, S. Burokienė, A. Pavilionienė, I. Mironienė, G. Juodikienė, Šcerbienė ir pačios jauniausios D. Račiūnė ir S. Žutautė, kuri nepersiliai yra atvykusi iš Brazilijos, čia mokesi ir dirba.

Al. Likanderienė

LITUANISTIKOS INSTITUTO POSĖDIS

Lituanistikos instituto (LI) tarybos posėdis įvyko Jaunimo centre, Chicagoje, kovo 23 d. Dalyvavo visi 5 prezidiumo nariai ir 4 kiti pareigūnai. Per 4 valandas buvo nagrinėti ir sprendžiami seni ir nauji reikalai. Daug dėmesio skirta instituto leidyklai, kad spaustuvėse užsigulėtų veikalai būtų greičiau išspausdinti ir kad turimos knygos išėitų į žmones. Konstatuota, kad seniai pradėtas sutelktinis Lietuvos istorijos parengimas yra įpusėtas, o dvi daly (iš numatytų 8-ny) paruoštos spausdinimui. Dr. Algis Norvilas referavo Vjo Mokslu ir kūrybos simpoziumo programą, kurios svarią dalį atliks LI nariai. Tuo pačiu metu, lapkričio pabaigoje, įvyks ir instituto narių suvažiavimas Chicagoje. Posėdžiui pirmininkavo LI pirm. prof. dr. Br. Vaškėlis. Dalyvavo išdininčkas dr. L. Misiūnas iš New Yorko, sekr. dr. Jurgis Gimbutas iš Bostono.

(bk)

AUSTRALIJA

— Sydney mieste leidžiamas ir plačiai skaitomas Australijos katalikų laikraštis „The Catholic Weekly“ atspausdino ilgą straipsnį apie katalikų Bažnyčią Sovietų Sąjungoje ir jos dabar valdomose kraštuose. Didelė straipsnio dalis skirta Lietuvos Bažnyčiai. Laikraštis duomenimis palygina Bažnyčios laisvą padėtį Lietuvoje nepriklausomybės laikais su dabartine jos būkle priešpaudoje, iškelia ryškesnius religinės laisvės varžymo faktus, pabrėžia kunigų ir pasauliečių tikinčiųjų pastangas, siekiant apginti religines bendruomenės teises. Straipsnyje taip pat rašoma apie Bažnyčią Latvijoje ir apie ukrainiečių tikinčiųjų labai sunkią padėtį.

— Dėmesio — Mokytojams, tėvams, jaunimui, jeigu žadate dalyvauti studijų savaitėje Dainavoje rugp. 4 — 11 d., gal norėtumėte savo mintimis bei talentais pasidalyti su stovyklautojais? Jeigu iš savo specialybės galėtumėte paskaitą mums paskaityti arba mus šiaip supažindinti su specialia sritimi, o gal vakare įdomiai pralinksinti, prašau savo pasiūlymus siųsti Rūtai Udrienei, 1718 Maunta Lane, Jackson, Mich. 49201. Lauksime.

— Į Vasario 16 gimnaziją Vokietijon išvyko keturi mokiniai: Kanius Kesminas, Jonas Lipsys (abu iš Melbourne), Linas Pocius (iš Adelaidės) ir Marina Cox (Sydney). Australijos Lietuvių fondas kiekvienam jų paskyrė po 750 dolerių paramos.

— Melbourne organizuojama nauja reprezentacinė suaugusių tautinių šokių grupė.

— Pertho lietuviai gražiai paminėjo Vasario 16 šventę. Buvo pamaldos, bendri pietūs, meninė dalis. Be lietuvių, dalyvavo australų, estų ir latvių atstovai.

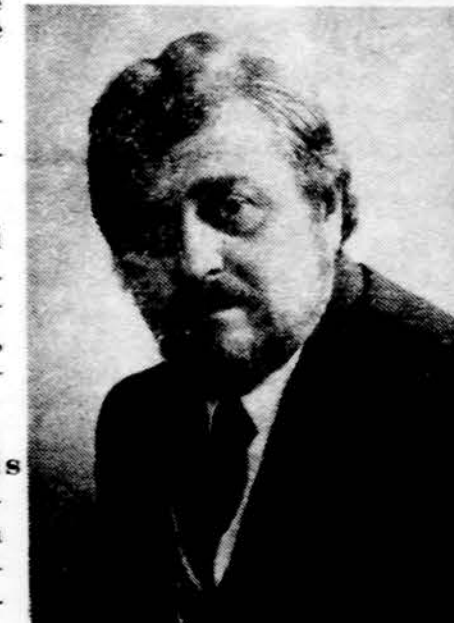
• Vysk. P. Baltakis energingai lanko lietuvių kolonijas Australijoje, praveda mūsų tautiečiams rekolekcijas, teikia Sutvirtinimo sakra-

mentą, dalyvauja parengimuose. Taip pat susitinka su vietos vyskupais ir Australijos valdžios atstovais. Visur ganytojas palieka gerą įspūdį. Lietuviai jį labai nuoširdžiai priima, ruošia specialius pagerbimus. Į JAV-bes vysk. P. Baltakis grįžta balandžio 10 d.

KANADOJE

— Kanados pašto istaiga specialiu antspaudu atžymėjo Lietuvos, Latvijos, Estijos pašto ženklų parodą, kuri įvyko Toronto kovo 2 — 3 dienomis.

— KLB Kultūros komisija gegužės 2 — 26 d. numato Toronte surengti seminara, aptariantį kultūrinės veiklos Kanadoje užduotis ir problemas. Komisijai vadovauja Rasa Luškoševičiūtė-Kuriene. Su ja seminaro ir kitais kultūrinio darbo derinimo klausimais pasinformavo senesniai Toronte apsilankiusi PLB kultūrinę reikalų vicepirmininkė Milda Lenkauskienė iš Clevelando).

— Operos solistų Danos Stankaitytės ir Algio Griego koncertas bus kovo 31 d., sekmadienį, Anapilio salėje, Kanadoje. Solistams akompanuos muzikas Alvydas Vasaitis. Koncertą rengia Lietuvos Kankinių parapijos tarybos kultūrinė sekcija. Tai reta progą Toronto lietuviams išgirsti ir pamatyti du mūsų iškiluolius solistus, atvykusius iš Chicago.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais
pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofc. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

DRAUGO PROJEKTAS 85

AUKOJO:	Suma
G. ir J. Gražiai, Chicago	\$100
M. ir F. Vilūčiai, Frankfort, IL	100
Linus Kojelis, Washington, DC	50
E. ir R. Janulaučiai, Hyannis, MA	50
A. ir D. Kuolai, Peekskill, NY	50
Sisters of Jesus Crucified, Brockton, MA	50
Kun. V. Valkavičius, Hudson, MA	50
D. ir V. Būtenai, Washington, DC	50
L. Spokas, Woodhaven, NY	35
A. Melnikas, Watertown, CT	35
M. Valiukevičius, Sun City, CA	35
J. ir R. Ardziai, Fairview, PA	35
C. Masaitis, Thompson, CT	35
S. Vaškys, St. Petersburg Beach, FL	35
A.R. Paltarinskis, Chicago	35
J. ir J. Gyliai, Chicago	35
V. Gintautas, Monterey Park, CA	35
J. ir Aldona Valukoniai, Huntington Beach, CA	25
A. Barkauskas, Point Pleasant, NJ	25
Austra Puzinienė, San Mateo, CA	25
Aldona Grišienė, Chicago	25
Juozas Bauzys, Chicago	25
D. ir V. Būtenai, Washington, DC	25
Kun. A. Žvinklys, Hillsboro, WI	25
R. ir N. Sabaliūnai, Hot Springs, AR	25
V. ir G. Pleckaičiai, Richmond Hts., OH	25
Vytautas Sinkus, Chicago	25
B.P. Tarutienė, Willowick, OH	25
O. Razutienė, Los Angeles, CA	25
K. Venckauskas, Los Angeles, CA	25
Agnes Bigelis, Cicero, IL	25
G. Miceika, Hinsdale, IL	20
J. Keraminas, Rockford, IL	20
L.V. Petrusaitis, Waterloo, Canada	20
P. ir O. Michelevičiai, Chicago	20
Marcelė Mackienė, Cicero, IL	20
B. Semaška, New Britain, CT	20
S. Gailevičius, Toronto, Canada	20
Kun. J. Tautkus, Putnam, CT	20
V. ir S. Balčiūnai, Daytona Beach, FL	20
Br. Staniškis, Detroit, MI	20
Kazys Razma, Cicero, IL	20
Valė Širbinskienė, Chicago	20

Projekto rėmėjams nuoširdus ačiū.
Tax Exempt under Sec. 501(c) (3) of the code.
Lithuanian Catholic Press Society (Federal I.D. 236-1395573)